

gemeente
Zuidplas

Najaarsnota 2020

Corsa A20.001072**Inhoudsopgave**

Aanbiedingsbrief college	4
Leeswijzer.....	5
Bestuurssamenvatting	7
Programma 1 Bestuur en organisatie.....	12
Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie	13
Product 1.2 Dienstverlening.....	16
Product 1.3 Veiligheid	17
Programma 2 Sociaal domein	20
Product 2.1 Algemeen sociaal domein	21
Product 2.2 Werk en inkomen.....	23
Product 2.3 Jeugd	24
Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning.....	25
Product 2.5 Volksgezondheid	28
Programma 3 Maatschappelijk domein	30
Product 3.1 Sport	32
Product 3.2 Onderwijs.....	34
Product 3.3 Cultuur	35
Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling.....	38
Product 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening	39
Product 4.2 Wonen	42
Product 4.3 Economie.....	43
Product 4.4 Verkeer en vervoer	44

Product 4.5	Gebiedsontwikkeling.....	45
Programma 5	Fysieke omgeving.....	49
Product 5.1	Beheer buitenruimte	50
Product 5.2	Afval, riolering en begraven.....	53
Product 5.3	Vastgoed.....	55
Financiële producten	57
Algemene dekkingsmiddelen	57
Overhead	59
Vennootschapsbelasting	59
Onvoorzien	60
Bijlage 1 Mutaties op investeringen	64
Bijlage 2 Mutaties op reserves en voorzieningen	64
Bijlage 3 Kleine en budgettair neutrale wijzigingen	68
Bijlage 4 Voortgang programma Duurzaamheid & Klimaatadaptie	69
Bijlage 5 Voortgang programma Omgevingswet	73

Aanbiedingsbrief college

Voor u ligt de Najaarsnota 2020. De Najaarsnota is evenals voorgaande edities een afwijkingenrapportage waardoor u als gemeenteraad alleen geïnformeerd wordt over reeds geconstateerde of nog te verwachten afwijkingen, waarbij gebruik gemaakt wordt van een verkeerslichtenmodel. De vergelijking vindt plaats met de Programmabegroting 2020-2023 en de Zomernota 2020. Over de onderwerpen die in de Zomernota 2020 als 'afwijking' gepresenteerd zijn, wordt sowieso gerapporteerd.

Per product geeft het college inzicht of er afwijkingen op de afgesproken prestaties, tijdsfad of inzet van financiële middelen te melden zijn. De financiële afwijkingen groter dan € 25.000 of meer dan 10% van de uitgaven of inkomsten worden gerapporteerd.

De focus voor deze Najaarsnota 2020 heeft gelegen op de uitleg waarom een doel of prestaties nu wel of juist niet gehaald wordt. Ook wordt er ingegaan op afwijkingen op de planning en de inzet van middelen. Het is mogelijk dat er in de Zomernota aangegeven werd dat een prestatie of planning wellicht niet gehaald werd, maar dat het college ondertussen beheersmaatregelen heeft getroffen waardoor we verwachten dat de prestatie/planning nu wel gehaald wordt.

Uit het collegeprogramma was een aantal elementen nog niet uitgewerkt en opgenomen in de P&C-documenten. Deze doelen werden in de zomernota als nieuwe doelen aangedragen voor 2021. Ook in deze najaarsnota is het mogelijk om onderwerpen aan te dragen die niet genoemd zijn in de Zomernota. In deze najaarsnota gaat het om het onderwerp Beheersing van het onderhoud van de leefomgeving onder product 5.1 Beheer buitenruimte.

Leeswijzer

Voor u ligt de Najaarsnota 2020. Het doel van de leeswijzer is om u daar naar toe te begeleiden waar naar u op zoek bent. Per onderdeel van deze najaarsnota wordt kort toegelicht wat het onderdeel betreft.

Per product wordt inzicht gegeven in:

- de voortgang van het bestaande beleid, op het gebied van prestaties, planning en inzet van middelen;
- welke financiële bijstellingen op de lopende begroting 2020 benodigd zijn;

Over de volgende programma's wordt gerapporteerd:

- [Programma 1 Bestuur en organisatie](#)
- [Programma 2 Sociaal domein](#)
- [Programma 3 Maatschappelijk domein](#)
- [Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling](#)
- [Programma 5 Fysieke omgeving](#)
- [Financiële producten](#)
- [Programma Duurzaamheid en klimaatadaptie](#)
- [Programma Invoeren Omgevingswet](#)

Voor de duiding van de voortgang over het bestaand beleid wordt het zogenaamde verkeerslichtenmodel met drie kleuren gehanteerd. Per prestatie wordt aangegeven of deze op groen, oranje of rood staat. Hieronder wordt dit toegelicht.

Prestatie en tijd:

- = De prestatie wordt behaald conform de planning.
- = De prestatie wordt dit jaar niet behaald, maar wel op een later moment.
- = De prestatie wordt niet behaald.

Middelen:

- = De uitvoering van de prestatie vindt plaats binnen het beschikbare budget.
- = De uitvoering van de prestatie kent een budgetoverschrijding, maar de budgetoverschrijding kan binnen het beleidsprogramma worden opgevangen.
- = De uitvoering van de prestatie kent een budgetoverschrijding die niet binnen het beleidsprogramma kan worden opgevangen.

Doordat er alleen ingegaan wordt op de afwijkingen is het van belang om te melden dat het college met het merendeel van de onderwerpen uit de programmabegroting op koers ligt. De uitvoering vindt plaats binnen de daarvoor geplande tijd en beschikbare middelen en wordt dus niet opgenomen in deze zomernota.

Er zijn tevens een aantal bijlagen aan dit document toegevoegd voor nog verdergaande of gebundelde informatie:

- Bijlage 1 Mutaties op investeringen
- Bijlage 2 Mutaties op reserves en voorzieningen
- Bijlage 3 Kleine en budgettair neutrale wijzigingen
- Bijlage 4 Voortgang programma Duurzaamheid & Klimaatadaptie
- Bijlage 5 Voortgang programma Omgevingswet
- Bijlage 6 Begrotingswijziging Najaarsnota 2020 jaarschijf 2020
- Bijlage 7 Begrotingswijziging Septembercirculaire 2020 jaarschijf 2020
- Bijlage 8 Begrotingswijziging genomen besluiten tussen Zomernota en najaarsnota 2020

Bestuurssamenvatting

COVID-19 heeft logischerwijs veel impact in de gemeente Zuidplas. Sportverenigingen en culturele instellingen staan onder druk en ook de gemeente merkt de gevolgen. Dit is ook terug te zien in deze Najaarsnota 2020. Dit zijn daarom ook de afwijkingen die we nu kunnen voorzien. De gemeente Zuidplas kreeg te maken met extra kosten, maar heeft ook versneld op het gebied van participatie en dienstverlening.

Toekomstbestendigheid

Dit jaar hebben we - naar aanleiding van de motie Infrastructuur - een innovatief instrument ontwikkeld, de CityScan. In de CityScan brengen we data over doorstroming, objectieve verkeersveiligheid en subjectieve verkeersveiligheid bij elkaar. Het combineren van deze data geeft nieuwe inzichten, die we onder meer gebruiken voor het maken van een risicogestuurd uitvoeringsprogramma en het actualiseren van het uitvoeringsprogramma bij het regionaal verkeers- en vervoersprogramma. In 2021 zetten we in op de verdere doorontwikkeling van de CityScan. Onze ambitie is dynamische gegevens en -stapsgewijs - ook andere data over de fysieke leefomgeving toe te voegen.

Inclusiviteit

Door de coronacrisis is de afname van het aantal bijstandsuitkeringen tot stilstand gekomen. Op dit moment is er sprake van een beperkte toename van het aantal uitkeringsgerechtigden. Dit komt deels door een hogere instroom; en deels doordat we ernstig beperkt worden in de mogelijkheden van uitstroom van inwoners uit de bijstand en de begeleiding van mensen met een langere afstand tot de arbeidsmarkt. We volgen de ontwikkelingen op dit vlak nauwgezet. Daarbij hebben we met het actieplan op weg naar werk een mooie basis om ook in deze omstandigheden goed te kunnen begeleiden, te bemiddelen naar werk en de juiste ondersteuning te bieden.

Belangrijk onderwerp voor het college en de gemeenteraad van gemeente Zuidplas is dat de gemeente een thuis biedt aan iedereen. In dat kader zijn in het najaar zijn de deuren geopend van de Beschut Woonplekken, 10 Huizen van Hoop, in de wijk Esse Zoom laag in Nieuwerkerk aan den IJssel. Deze huizen bieden plek voor 13 tot 15 bewoners met de zorgindicatie Beschut Wonen. De Beschut Woonplekken bieden 13 tot 15 inwoners uit Zuidplas de mogelijkheid om met hun zorgvraag in de eigen leefomgeving te blijven wonen.

De afgelopen jaren is er een stijging te zien geweest in de kosten voor het leerlingenvervoer. Ook in 2020 wordt het beschikbare budget voor leerlingenvervoer overschreden. De overschrijding van het budget kent verschillende oorzaken, onder meer het verhogen van tarieven, btw en een stijging van het aantal leerlingen dat er gebruik van maakt.

De budgetten met betrekking tot jeugdhulp worden op de voet gevolgd. De meest recente (kwartaal)rapportage laat zien dat er geen sprake is van een overschrijding ten opzichte van de begroting. Dit kan mogelijk een vertekend beeld zijn, met name in het licht van de Corana perikelen.

Verbindend bestuur

In de (concept-) regionale en lokale economische visie ligt veel nadruk op samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid. Op lokaal niveau heeft de coronacrisis de samenwerking in een stroomversnelling gebracht. Sinds het uitbreken van de crisis hebben we de contacten verder geïntensiveerd, onder meer in de vorm van wekelijkse digitale bijeenkomsten. Ook hebben de drie ondernemersverenigingen in Zuidplas initiatief genomen om een impuls te geven aan de onderlinge samenwerking. We faciliteren de ondernemers in dit initiatief.

Participatie

Ook, of beter gezegd juist, in deze tijden van COVID-19 is participatie van de inwoners heel belangrijk. Nu fysieke bijeenkomsten door corona niet of moeilijk te realiseren zijn, gaat de gemeente dit najaar de slag naar digitale participatie en een online participatieplatform versneld maken. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen kunnen dan om een gemakkelijke manier online participeren. Deze en andere ontwikkelingen rond (digitale) participatie worden meegenomen in een nieuw Kader Participatie (participatienota).

Dienstverlening

Doel van de gemeente Zuidplas was om zoveel mogelijk de dienstverlening voor iedereen toegankelijk te houden, ook tijdens COVID-19. Er is volop ingezet op de dienstverlening via het onlinekanaal en een aantal ontwikkelingen voor digitale diensten is versneld. We zien dat ondernemers en inwoners ons online goed weten te vinden, onder meer via de nieuwe chatfunctie. Deze digitale dienstverlening blijven we aanbieden. Afgelopen maanden hebben ook voor het domein veiligheid in het teken gestaan van corona. Het heeft extra aandacht gevraagd van onze handhavers die hierin samen nauw hebben opgetrokken met politie.

Zuidplas Ondersteunt

Een andere belangrijke stap is de oprichting van de nieuwe stichting Zuidplas Ondersteunt! De stichting is vanaf 1 april de plek waar iedereen met een zorg-, welzijns- of hulpvraag terecht kan. Zuidplas Ondersteunt! voert taken uit ter bevordering van het maatschappelijk welzijn, (collectieve) preventie, ondersteuning, (complexe) hulpverlening en zorgregie.

Sport- en accommodatievisie

Verder heeft de gemeenteraad in september 2020 de Sport- en accommodatievisie 2020-2030 vastgesteld, een mooie mijlpaal. Hierdoor zijn de kaders uitgezet voor het sportbeleid in de komende 10 jaar. Ook heeft het college met sportverenigingen en maatschappelijke partners het lokaal Sportakkoord afgesloten. Het akkoord is een uitwerking van verschillende aandachtspunten in de sportvisie en daarmee het eerste uitvoeringsdocument.

Onderwijs en cultuur

Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) wordt uitgevoerd en de pilot voor inclusief, thuisnabijonderwijs op de nieuwe school IKC Koningskwartier in Zevenhuizen is gestart. Als uitvloeisel van de cultuurvisie is de concept erfgoedvisie door het college ter inzage gelegd.

Duurzaamheid

Het programma duurzaamheid en Klimaatadaptatie wordt uitgevoerd. Er zijn succesvolle informatie- en participatie-avonden gehouden en de concept Regionale Energie Strategie is voorgelegd aan het Nationaal Programma (NP) RES als basis voor de RES versie 1.0.

Afwikkeling cold cases

Het afgelopen jaar heeft het college meer dan verwacht succesvol langlopende ruimtelijke dossiers, de zogenaamde ‘cold cases’ afgehandeld. Het college blijft zich inspannen voor het terugbrengen tot nul van deze lijst.

Woningbouw

Het afgelopen jaar is fors gebouwd in Zuidplas. In- en aan al onze dorpskernen ontstaan prachtige nieuwe woonwijken. Het college stuurt op het invullen van de maatschappelijke vraag bij de realisatie van grote en kleinere woningbouwontwikkelingen.

Afval

De kosten zitten onder meer in de afvalinzameling en –verwerking. Een vitaal proces, wat bleek door de grote drukte in het voorjaar bij het afvalbrengrstation in Nieuwerkerk en de langdurige sluiting van het afvalbrengrstation in Zevenhuizen. Om alles in goede banen te leiden is er meer personeel ingezet bij zowel het afvalbrengrstation als bij de inzameling. Door het meer thuiswerken zien we ook dat het aangeboden afval toeneemt, wat zorgt voor meerkosten. De extra kosten voor afvalinzameling als gevolg van COVID-19 zullen niet worden betrokken in de berekening van de tarieven afvalstoffenheffing.

Financiële samenvatting

Verloop van de meerjarenraming

Om inzicht te houden in de stand van de financiële meerjarenbegroting wordt hieronder stap voor stap uitgelegd hoe deze ontwikkelen. De laatste raadsvergadering voor het zomerreces is het vertrekpunt:

Verloop meerjarenbegroting	2020	2021	2022	2023	2024
	Bedragen x € 1.000				
Geamendeerde Zomernota 2020	-4.143	-5.854	-7.017	-7.219	-7.285
Effecten Meicirculaire 2020	1.539	676	1.131	868	920
Overige financiële besluitvorming	-18	-12	58	256	257
Saldi na raad 15-7-2020	-2.622	-5.190	-5.828	-6.095	-6.108

In dezelfde raadsvergadering als de Najaarsnota 2020 wordt ook de Programmabegroting 2021-2024 ter besluitvorming aangeboden. Hierin worden de financieel technische uitgangspunten uitgewerkt. Voor meer inzicht naar het totale beeld verwijzen wij u naar het raadsvoorstel/financiële analyse van de Programmabegroting 2021-2024.

De najaarsnota in een afwijkingen rapportage

In deze financiële samenvatting geeft het college inzicht in het totaal van de financiële afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde programmabegroting, voor het jaar 2020 en verder. In de programma's kunt u lezen wat de aanleiding is voor de bijstellingen.

Per saldo ziet u het effect op het meerjarige begrotingssaldo, dat is, net als bij de zomernota 2020 meerjarig negatief.

Zoals u kunt lezen in de financiële samenvatting van de programmabegroting 2021 betekent dit dat als de gemeente Zuidplas niet onder preventief toezicht wil komen van de provincie Zuid-Holland, een herstelplan moet worden vastgesteld door de gemeenteraad. Dit herstelplan wordt ook in de vergadering van 10 november, als bijlage bij de programmabegroting 2021-2024 behandeld.

Bij het opstellen van het herstelplan had het college al zicht op de financiële afwijkingen van het jaar 2020 en ook wat de meerjarige financiële effecten zijn van deze afwijkingen.

Daarom heeft het college de financiële afwijkingen uit deze najaarsnota 2020 integraal betrokken bij het opstellen van het herstelplan.

Dat betekent concreet dat, na vaststelling van het herstelplan en de najaarsnota 2020 het begrotingssaldo voor het jaar 2021 structureel en reëel in evenwicht is.

Dat betekent ook dat als de raad besluit tot amenderen van de najaarsnota 2020 met een financieel effect, dit financiële effect moet worden betrokken bij het herstelplan.

Verloop meerjarenbegroting

In onderstaande tabel zijn de financiële afwijkingen uit deze Najaarsnota inzichtelijk gemaakt. Per saldo, onder aan de streep, is het effect op het meerjarige begrotingssaldo van de gemeente Zuidplas in beeld gebracht. Hiermee krijgt u een goed beeld van de financiële consequenties voor de gemeente Zuidplas nu het Rijk onvoldoende financiële middelen beschikbaar stelt voor het uitvoeren van de gedecentraliseerde taken. Het principe geldt volgt taak wordt door het Rijk onvoldoende toegepast.

Verloop meerjarenbegroting	2020	2021	2022	2023	2024
	Bedragen x € 1.000				
Saldi na raad 15-07-2020	-2.622	-5.190	-5.828	-6.095	-6.108
1 <i>Reeds genomen besluiten</i>					
- Armoedebeleid	-25	-47	-47	-47	-47
2 <i>Financiële bijstellingen lopende begroting</i>					
Onderhoudswerkzaamheden	-455	-14	-14	-13	-13
Coronakosten	-362	-279	-	-	-
Overige	-154	67	480	-90	-96
Onderzoek sportvisie	-75	-	-	-	-
Planschadevergoeding	-55	-	-	-	-
Onderzoek snelfietstracé	-55	-	-	-	-
Actualisatie subsidiejaarprogramma 2020	-41	-186	-187	-187	-187
Hulpmiddelen WMO	100	100	100	100	100
Dekking coronakosten	362	279	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten	457	190	-113	-137	-132
Bijstelling kapitaallastenreserve	742	-18	-19	-25	-25
Saldi na Najaarsnota 2020	-2.183	-5.099	-5.627	-6.494	-6.508

Uitleg financiële tabellen per programma

Per programma wordt een financiële tabel getoond waarin de financiële bijstellingen getoond worden. Ook worden de termen kleine mutaties en budgettair neutraal toegepast. Beide worden toegelicht in het hoofdstuk Inzicht in kleine en budgettair neutrale wijzigingen.

Programma 1 Bestuur en organisatie

Toekomstbestendig en resultaatgericht

De gemeente Zuidplas stelt inwoners, ondernemers, samenwerkingspartners en bezoekers centraal en is hen optimaal van dienst. De gemeente gaat actief de dialoog aan en is transparant in haar communicatie en besluitvorming. Zuidplas houdt regie op ontwikkelingen en werkt samen in en met de regio. Alle inwoners zijn in staat zich thuis te voelen en met respect voor elkaar samen te leven. Inwoners, ondernemers, samenwerkingspartners en bezoekers worden daarom uitgenodigd om vanuit hun eigen verantwoordelijkheid bij te dragen aan de veiligheid en leefbaarheid van Zuidplas. Hiervoor bouwt de gemeente een toekomstbestendige, inclusieve (voor iedereen) organisatie die resultaatgericht en innovatief te werk gaat.

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 1.1 Bestuur, organisatie en participatie
- 1.2 Dienstverlening
- 1.3 Veiligheid

Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie

Afwijkingen lopende begroting 2020

Doel 2020					
Breed draagvlak voor besluitvorming door participatie.			Er wordt dit najaar een digitaal participatieplatform geïntroduceerd (pilot van een jaar). De werkgroep Oprissen lokale democratie loopt door corona op een aantal onderdelen iets vertraging op.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting <i>(verklaring oranje of rood licht)</i>
Inventariseren besluitvormingstrajecten waar participatie essentieel onderdeel van uit gaat maken.	Vastgelegde afspraken met participanten op basis van participatieladder.	2020	●	●	Er is geen aparte inventarisatie van besluitvormingstrajecten gedaan, waar participatie onderdeel van uitmaakt. Dit omdat er een nieuw Kader Participatie komt, dat in Q1 gereed is (uitwerking Motie Participatie van 5 november 2019). Daarin wordt ook een afwegingskader voor participatie bij besluitvormingstrajecten opgenomen. Dit is één van de aanbevelingen uit de reflectienota evaluatie participatietrajecten (Z19.001578, B 1007 1). De andere aanbevelingen zijn op het gebied van investering in (nieuwe) participatiemiddelen en nieuwe vormen van participatie, faciliteren van een zo breed mogelijke deelname en toepassing van de participatieladder.
Uitbreiden participatiemiddelen.	Inzet participatie App (pilot).	2020/2021	●	●	De relatie met inwoners en ondernemers vraagt om andere en meer interactieve en digitale participatiemiddelen. De gemeente moet aanvullend hierop dit najaar al de slag maken naar digitale participatie en een online participatieplatform, zeker nu fysieke bijeenkomsten door corona niet of moeilijk te realiseren zijn. Introductie van dit digitale participatieplatform (pilot van een jaar) is nodig om informatie over programma's en projecten te kunnen bundelen op een centrale online plek. Ook kan op deze manier een brede groep inwoners,

					<p>ondernemers en maatschappelijke instellingen op een laagdrempelige manier – online, dus op afstand - participeren. Dit zal door corona ook in de toekomst mogelijk nodig blijven. De kosten voor introductie en de jaarlijkse abonnementskosten van het digitale platform passen binnen het participatiebudget van communicatie. Om digitale participatie en het online participatieplatform verder vorm te kunnen geven is vanaf 2021 extra capaciteit nodig van een communicatieadviseur. Het benodigde budget daarvoor wordt nu aangevraagd. In het Kader Participatie (Q1) wordt dit verder toegelicht en eventueel extra benodigd budget gevraagd.</p>
--	--	--	--	--	--

<p>Doel 2020 Verder versterken gebiedsprofiel Zuidplas, de Watertuin van de Zuidelijke Randstad.</p>			<p>De regionale naamsbekendheid is licht gestegen van 30% naar 33%, mede door profilering van Zuidplas als de Watertuin van de Zuidelijke Randstad via de website www.beleefzuidplas.nl en het delen van verhalen via de social mediakanalen. Daarnaast wordt in het kader van arbeidsmarktcommunicatie dit najaar de nieuwe 'Werken Bij' site en (online) campagne gelanceerd, waarmee de gemeente zich profileert als aantrekkelijke werkgever in de regio op de arbeidsmarkt.</p>		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (<i>verklaring oranje of rood licht</i>)
Uitlichten evenementen en activiteiten in Zuidplas passend bij het gebiedsprofiel en strategie.	Meeliften op evenementen en ruimtelijke ontwikkelingen, waaronder: ANWB Kampeerfestival, Culinesse, 750 jaar Dam in de Rotte.	2020			Zowel de geplande evenementen (ANWB Kampeerfestival, Culinesse, 750 jaar dam in de Rotte) als ook een groot deel van de evenementen in het kader van 10 jaar Zuidplas en 75 jaar Vrijheid zijn door corona afgelast of uitgesteld naar 2021. Een enkel evenement kon in aangepaste vorm (digitaal) doorgaan. Zodra het weer mogelijk is worden de evenementen – al dan niet in aangepaste vorm – met de samenwerkingspartners opgepakt, omdat deze mede bijdragen aan het

					<p>versterken van het gebiedsprofiel Zuidplas. Het structurele budget dat voor de gebiedsprofilering beschikbaar is wordt hiervoor, waar nodig, mede ingezet.</p> <p>Voor het verdere vervolg rondom 10 jaar Zuidplas zal de regie volledig komen te liggen bij de organisatoren / verenigingen; er worden geen middelen beschikbaar gesteld voor ondersteuning en coördinatie vanuit de gemeente Zuidplas.</p> <p>Op het gebied van arbeidsmarktcommunicatie zal dit najaar de 'Werken Bij' site worden gelanceerd, waarmee Zuidplas zich profileert als aantrekkelijke werkgever in de regio op de arbeidsmarkt.</p>
--	--	--	--	--	--

Financiële bijstellingen

Coronakosten

In de Zomernota is via een eerste verkenning onderzocht welke effecten het coronavirus mogelijk op de gemeentelijke taken en organisatie heeft. Vanwege de grote onzekerheid is toen besloten voor een beperkt aantal concrete maatregelen budget aan te vragen en is toegezegd in de Najaarsnota een nieuw beeld te schetsen.

In de programmabegroting 2021 vindt de actualisatie van de risicoanalyse corona plaats, in de informatienota septembercirculaire 2020 wordt inzicht gegeven in de compensatie die het Rijk biedt en in deze Najaarsnota wordt inzicht gegeven in de coronakosten waar het rijk vooralsnog niet in compenseert en om die reden ten laste gaan van de eigen middelen. Indien de kosten tot afwijkingen in een programma leiden worden ze daar zichtbaar gemaakt. Omdat dat nogal versnipperd is over meerdere programma's, vindt hier een algemene opsomming plaats. In een eerstvolgend product zullen wij de raad wederom informeren.

Programma	Onderwerp	2020	2021
	5 Coronakosten - afvalinzameling	-200	
	5 Coronakosten - groen	-25	
	6 Coronakosten - bedrijfsvoering	-137	-236
	Subtotaal	-362	-236
	Onttrekking algemene reserve	362	236
	Totaal	-	-

Product 1.2 **Dienstverlening**

Afwijkingen lopende begroting 2020

Geen

Financiële bijstellingen

Geen

Product 1.3 Veiligheid

Afwijkingen lopende begroting 2020

Doel 2020					
Versterken veiligheidsgevoelens van inwoners en ondernemers.					
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (verklaring oranje of rood licht)
Samen met inwoners gerichte activiteiten organiseren in de wijken die positieve gevoelens over veiligheid en leefbaarheid stimuleren.	Stijging aantal deelnemers buurtpreventie met 500 ten opzichte van 2019. Verbetering gevoelens van veiligheid (minimaal score 8 bij de landelijke veiligheidsmonitor).	2020	●	●	In verband met de uitbraak van het corona virus zijn er geen gerichte activiteiten georganiseerd. Zodra het verantwoord is zullen deze acties worden gecontinueerd.

Doel 2020					
Politie en handhavers zijn aanspreekbaar, zichtbaar en bereikbaar in alle Zuidplas dorpen					
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (verklaring oranje of rood licht)
Gerichte handhaving en toezicht van politie en handhavers in wijken en buurten.	In alle dorpen gecombineerde (politie/handhaving) spreekuren.	2020	●	●	In alle dorpen vinden (gerichte) gecombineerde inzetten plaats, politie en handhaving houden dan toezicht. Na de uitbraak van het corona virus hebben geen gecombineerde spreekuren plaatsgevonden. Zodra het verantwoord is, zullen deze spreekuren gecontinueerd worden.

Financiële bijstellingen

Kosten geplaatste video's

Naar aanleiding van de in de media verschenen videobeelden met seksuele handelingen in het gemeentehuis en de daarbij mogelijke betrokkenheid van enkele medewerkers van de gemeente Zuidplas, is er een extern onderzoek gestart. Voor dit onderzoek is een onderzoeksbureau ingeschakeld om gedegen en objectief onderzoek te doen naar deze videobeelden en de betrokkenheid van onze medewerkers daarbij. Daarnaast zijn er juridische kosten gemaakt.

Incidenteel nadeel van € 26.000 in 2020

Samenvattend overzicht financiële bijstellingen programma 1

<i>bedragen * € 1.000</i>					
1. Bestuur en organisatie					
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000	2020	2021	2022	2023	2024
1.1 Bestuur, organisatie en participatie	-	4	4	4	4
Overige	-	4	4	4	4
1.2 Dienstverlening	-20	-	-	-	-
Overige	-20	-	-	-	-
1.3 Veiligheid	-26	-	-	-	-
Kosten geplaatste video's	-26	-	-	-	-
Totaal	-46	4	4	4	4

- = nadeel / + = voordeel

Programma 2 Sociaal domein

Werken aan een inclusieve samenleving

De inclusieve samenleving krijgt vorm door het ondersteunen van inwoners die het op eigen kracht niet redden en door het stimuleren van een gezonde leefstijl. We stimuleren personen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij het vinden van werk en we richten ons op de samenhang tussen jeugdhulp, onderwijs en de aansluiting op de arbeidsmarkt. Ook geven we prioriteit aan de thema's langer thuis wonen en eenzaamheid.

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 2.1 Algemeen sociaal domein
- 2.2 Werk en inkomen
- 2.3 Jeugd
- 2.4 Maatschappelijke ondersteuning
- 2.5 Volksgezondheid

Product 2.1 Algemeen sociaal domein**Afwijkingen lopende begroting 2020**

Doel 2020 De toegang tot dienstverlening in het Sociaal Domein is verbeterd.					
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (verklaring oranje of rood licht)
De toegang wordt verder doorontwikkeld.	De integrale toegang is vindbaar en eenvoudig ingericht.	2020			<p>Op 27 juli 2020 heeft het college het besluit genomen om per 01-04-2021 een nieuwe stichting in de vorm van een verbonden partij op te richten. Dit traject is drie maanden uitgelopen vanwege de coronacrisis en de besluitvorming die hierdoor niet kon plaatsvinden.</p> <p>De raad wordt tijdig geïnformeerd over eventuele frictiekosten die de oprichting van deze stichting met zich mee kunnen brengen. Deze zullen, zodra bekend, verder worden opgenomen in de P&C cyclus.</p>

Doel 2020 Er is extra (hulp) aanbod dat met een eenvoudige en korte procedure ingezet kan worden.					
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (verklaring oranje of rood licht)
We doen onderzoek naar meer relevante algemene voorzieningen en snel inzetbare voorzieningen om de doorlooptijd voor de inwoner te verkorten.	Het aantal relevante algemene voorzieningen is toegenomen. Van het aantal aanmeldingen bij het sociaal team mondt 10% minder uit in een maatwerkbeschikking.	Q4 2020 gereed			De benodigde algemene voorzieningen zijn reeds ingezet. Bijvoorbeeld extra trainingen voor ouders en kinderen en extra schoolmaatschappelijk werk. De verdere inventarisatie en het inzetten van algemene voorzieningen loopt gelijk op met de oprichting van de nieuwe stichting en is naar verwachting half 2021 afgerond. In dit proces wordt ook helder of er meer middelen nodig zijn om de afschaling te realiseren. Hierover wordt de raad geïnformeerd. In de werkwijze is het proces om te komen tot een aanvraag vereenvoudigd.

Financiële bijstellingen

Geen

Product 2.2 Werk en inkomen

Afwijkingen lopende begroting 2020

Doel 2020					
Inwoners participeren naar vermogen.					
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (verklaring oranje of rood licht)
Het Actieplan 'Op weg naar Werk' wordt uitgevoerd.		2020	●	●	We worden door de Coronacrisis ernstig beperkt in de mogelijkheden van uitstroom van inwoners uit de bijstand. We proberen we binnen de mogelijkheden van de nieuwe 1,5-meter-samenleving de prestatie zo goed als mogelijk uit te voeren. Naar verwachting zullen de targets voor ca. 50% gehaald worden.
Doel 2020					
Het verbeteren van de (toegang tot) schuldhulpverlening.					
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (verklaring oranje of rood licht)
Het instellen van één toegangsloket voor schuldhulpverlening wat samenhangt met de doelen voor integrale toegang zoals geformuleerd in product 2.1.	Het toegangsloket is geopend.	Q4 2020	●	●	Het instellen van één toegang tot de schuldhulpverlening hangt samen met de inrichting van de Toegang Sociaal Domein. De schuldhulpverlening maakt daar onderdeel van uit. Zuidplas Ondersteunt zal in de loop van 2021 operationeel worden waardoor deze prestaties ook vanaf dat moment gerealiseerd zullen worden.
Het opstellen van een routebeschrijving door het schuldhulpverleningsproces.	De routebeschrijving is opgesteld en makkelijk beschikbaar.	Q4 2020	●	●	Wanneer de nieuwe inrichting van de toegang helder is kan ook de routebeschrijving voor het schuldhulpverleningsproces opgesteld worden.

Financiële bijstellingen

Geen

Product 2.3 Jeugd

Afwijkingen lopende begroting 2020

Geen

Financiële bijstellingen

Geen

Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning

Afwijkingen lopende begroting 2020

Doel 2020					
Het versterken en vergroten van de zelfredzaamheid.					
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (verklaring oranje of rood licht)
Het realiseren van Beschut Wonen en Short Stay voorzieningen voor de inwoners van Zuidplas, zodat zij met hun zorgvraag kunnen wonen in hun eigen gemeente. Zo kunnen zij de connectie houden met hun netwerk en is de kans op snel herstel en de toeleiding naar werk groter.	De opening van Beschut Wonen & Short Stay voorzieningen.	Doorlopend	●	●	<p>Het college heeft het in maart 2019 het Lokaal overgangsplan maatschappelijke zorg vastgesteld. Centraal hierin staat het principe van de inclusieve samenleving en het college gaat onder andere inzetten op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het realiseren van 15 plekken voor Beschut Wonen in de gemeente Zuidplas; • het realiseren van 10 tot 15 Short Stay-woningen in de gemeente Zuidplas. <p>Op 21 april 2020 heeft het college ingestemd met de komst van 10 Huizen van Hoop in de wijk Esse Zoom laag in Nieuwerkerk aan den IJssel, voor 13 tot 15 bewoners met de zorgindicatie Beschut Wonen. In oktober heeft de locatie zijn deuren geopend.</p> <p>Voor de Short Stay-woningen worden in 2021 mogelijke locaties onderzocht.</p>
Een efficiënte aansluiting van doelgroepenvervoer op het (openbaar) vervoersysteem, waarbij het openbaar vervoer een verantwoordelijkheid is van de provincie.		Q4 2020	●	●	<p>Hoewel de intergratie tussen openbaar vervoer en doelgroepenvervoer is losgelaten, wordt er in de voorbereiding van de aanbesteding doelgroepenvervoer wel gekeken naar de mogelijkheden voor een efficiënte aansluiting. De aanbestedingdocumenten moeten in Q4 gereed zijn. Hierbij is ook de aanbesteding van de OV concessies van belang, deze is uitgesteld.</p>

Doel 2020					
Het verminderen en voorkomen van vereenzaming.					
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (verklaring oranje of rood licht)

<p>De gemeente Zuidplas pleegt inzet op het voorkomen en verminderen van eenzaamheid onder haar inwoners.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is een informele netwerkstructuur (community-building); • Er is een formele structuur (Coalitie Zuidplas Verbindt) met een convenant en periodieke netwerkbijeenkomsten; • Aandachtfunctionarissen (formele netwerkstructuur) en sleutelfiguren (informele netwerken) zijn geschoold ten aanzien van eenzaamheid; • Er wordt structureel gecommuniceerd over (wat behelst het 'project') en ten behoeve van Zuidplas Verbindt (wat is er voor de inwoners te doen, waar moet je zijn). 	<p>Het streven is om de eenzaamheid van de inwoners in Zuidplas in 2022 onder het landelijk gemiddelde te krijgen.</p>	<p>Doorlopend</p>			<p>Het plan van aanpak Zuidplas Verbindt is de basis voor onze lokale netwerkstructuur en vanuit daar plegen we inzet op het verminderen en voorkomen van eenzaamheid.</p> <p>Om te komen tot een goede borging en niet vrijblijvende samenwerking zijn we in gesprek met organisaties om zich vrijwillig maar niet vrijblijvend te commiteren aan Zuidplas Verbindt. Er wordt toegewerkt naar een convenant om eenzaamheid structureel aan te pakken. Het vergt een tijdrovende afstemming in de keten en daardoor lopen we achter op de planning. We streven ernaar om in Q4 2020 het convenant te ondertekenen.</p>
--	--	-------------------	---	---	--

Financiële bijstellingen

Lagere raming hulpmiddelen

Uit de analyse van de uitgaven voor hulpmiddelen met betrekking tot 2019 en 2020 is een financiële inschatting gemaakt. Wij verwachten dat de verstrekkingen van hulpmiddelen vanaf 2020 € 100.000 lager uitvallen.

Structureel voordeel van € 100.000

Vrijval gereserveerde Rijksmiddelen Beschermd wonen centrumgemeente Gouda)

Op basis van een verdeelmodel ontvangt gemeente Gouda als centrumgemeente middelen voor uitvoering van centrumtaken maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en beschermd wonen. Het verdeelmodel beschermd wonen pakt tot nu toe gunstig uit voor onze regio en jaarlijks blijven middelen over en hiervan is de afgelopen jaren een reserve gevormd. Op dit moment is er geen noodzaak om de reserve in de huidige omvang aan te houden. Een deel kan worden ingezet voor een bredere doelstelling. Tijdens het Bestuurlijk Overleg Sociaal Domein (BOSD) in september is besloten in te stemmen met het voorstel van de gemeente Gouda om de beschikbare Rijksgelden voor Beschermd wonen voor een deel te laten vrijvallen. Voor Zuidplas betekent dat een ontvangst van € 780.000. Formeel moet de gemeenteraad van Gouda instemmen met de onttrekking aan de reserve, maar de verwachting is dat zij daarmee instemmen.

In 2019 is een flink tekort ontstaan op jeugd en Wmo. Bij behandeling van de jaarstukken 2019 is besloten is om het volledige restant van de reserve sociaal domein in te zetten op dit tekort, waardoor het saldo deze reserve nul is. Een reserve Sociaal Domein is nodig om stijgende kosten in het sociaal domein op te vangen. De ontwikkeling in het sociaal domein blijven zorgelijk. Hoewel de begroting 2020 op een reëel niveau is gebracht, zijn er ontwikkelingen die een financiële risico's met zich meebrengen. Enerzijds is Zuidplas een groeigemeente, anderzijds zijn er diverse discussies gaande over verhoging van tarieven in de zorg. Hier is geen budgettaire ruimte voor in de begroting 2021. Daarom wordt voorgesteld om het vrijvallende bedrag te storten in de reserve Sociaal Domein. De mutatie is budgettair neutraal: In het programma 2 Sociaal is het een voordeel, in programma Financiële producten is de storting in de reserve opgenomen. Dat is een nadeel. Zie ook bijlage 1, Investeringen, reserves en voorzieningen.

Daarnaast zal een deel van dit geld in 2021 worden ingezet voor het realiseren van Short Stay. De middelen hiertoe kunnen uit deze reserve worden onttrokken. Te gelegener tijd zal de raad hiertoe een voorstel worden voorgelegd.

Incidenteel voordeel in 2020 van € 780.000

Product 2.5 Volksgezondheid

Afwijkingen lopende begroting 2020

Doel 2020 Inwoners helpen om eigenaarschap voor eigen gezondheid bij inwoner zelf te leggen.			<i>Er is een nieuwe impuls gegeven aan de ambtelijke samenwerking tussen gemeente Zuidplas en de RDOG HM. De GGD is betrokken bij de eerste aanzet voor het uitwerken van de preventieakkoorden en adviseert de gemeente over de gezondheidsnormen voor projecten zoals het Middengebied en wordt er mogelijk een pilot gestart om gezond gedrag in de wijk te stimuleren.</i>		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (verklaring oranje of rood licht)
Zuidplas werkt vanuit het gedachtegoed 'positieve gezondheid'.	1 Pilot in het kader van positieve gezondheid.	Q4 2020	●	●	<p>In Q2 2020 is de pilot Samen in de Buurt in Moordrecht gestart. Op basis van data gaan we integrale zorg en ondersteuning bieden, zo dicht mogelijk bij de leefsituatie van de inwoners. De persoonlijke mogelijkheden, behoeften én wensen van cliënten zijn hierin leidend. Het gedachtegoed van positieve gezondheid, het kijken naar mensen vanuit een brede blik en vanuit 'wat kan iemand wel' in plaats van kan iemand niet, is het uitgangspunt.</p> <p>Voor de financiering van het project is een subsidie aangevraagd, maar door de uitbraak van Covid-19 is er nog geen besluit genomen of de aanvraag wordt gehonoreerd. Hierdoor bestaat de kans dat er meer middelen nodig zijn dan begroot.</p>
Uitvoering geven aan het nationaal Preventieakkoord: tegengaan van roken, overgewicht, overmatig alcoholgebruik.	Maatregelen uit het Preventieakkoord zijn lokaal vertaald en uitgevoerd.	Q3 2020	●	●	<p>Mede door Corona heeft het proces vertraging opgelopen waardoor de prestatie dit jaar niet behaald wordt. Wel zijn er diverse stappen ondernomen. Er is een aanvraag vanuit het Rijk gedaan voor ondersteunende middelen. Momenteel zijn we in gesprek met een extern bureau voor de opstelling. Verder is in het Lokaal Sportakkoord een link gelegd met het preventieakkoord gezondheid. Het maakt daarmee</p>

					ook deel uit van de lokale vormgeving van sport binnen het maatschappelijk domein.
--	--	--	--	--	--

Financiële bijstellingen

Hogere huisvestingskosten CJG Zevenhuizen

In 2020 zijn de huisvestingskosten van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) gestegen. In de zomernota 2020 is een aanvulling opgenomen. Om het budget op het juiste niveau te brengen is een bijstelling van € 32.000 nodig.

Structureel nadeel van € 32.000

Samenvattend overzicht financiële bijstellingen programma 2

2. Sociaal domein		<i>bedragen * € 1.000</i>				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000	2020	2021	2022	2023	2024	
2.1 Algemeen sociaal domein	-18	-23	-23	-23	-23	
Actualisatie Subsidiejaarprogramma	-18	-23	-23	-23	-23	
2.2 Werk en inkomen	1	2	2	2	2	
Actualisatie Subsidiejaarprogramma	1	2	2	2	2	
2.3 Jeugd	10	11	11	11	11	
Actualisatie Subsidiejaarprogramma	10	11	11	11	11	
2.4 Maatschappelijke ondersteuning	885	106	105	105	105	
Actualisatie Subsidiejaarprogramma	5	6	5	5	5	
Beschermd wonen	780	-	-	-	-	
Hulpmiddelen WMO	100	100	100	100	100	
2.5 Volksgezondheid	-42	-42	-42	-42	-42	
Hogere Huisvestingskosten CJG Zevenhuizen	-32	-32	-32	-32	-32	
Actualisatie Subsidiejaarprogramma	-10	-10	-10	-10	-10	
Totaal	836	53	52	52	52	

- = nadeel / + = voordeel

Programma 3 Maatschappelijk domein

Zorgen voor goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur

We streven naar goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur. Hiermee stellen we ons inwoners in staat om prettig te wonen, leren en recreëren binnen onze gemeente.

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 3.1 Sport
- 3.2 Onderwijs
- 3.3 Cultuur

Product 3.1 Sport**Afwijkingen lopende begroting 2020**

Doel 2020 Er is sprake van een kostenreductie en CO2 reductie door vermindering van energiegebruik.					
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (verklaring oranje of rood licht)
Investeren in kwalitatief goede en duurzame sportcomplexen door het optimaal benutten van bestaande voorzieningen.	'Roadmap verduurzaming sportgebouwen' conform het Programma Duurzaamheid & Klimaatadaptie 2019-2025, is opgesteld.	Q4 2020			In Q4 wordt een start gemaakt met het opstellen van de roadmap. Bij vervanging/renovatie van veldverlichting wordt overgegaan naar LED verlichting. Infill materiaal van te vervangen kunstgras is hergebruikt. Voor de nieuwe sportcomplexen worden duurzaamheidsmaatregelen met de gebruikers besproken binnen de uitgangspunten van het Programma Duurzaamheid & Klimaatbevordering. Bijvoorbeeld gasloze sportcomplexen.

Financiële bijstellingen

Actualisatie Subsidiejaarprogramma

Bij het opstellen van de begroting in enig jaar is het subsidiejaarprogramma (SJP) nog niet definitief. Met deze najaarsnota wordt de begroting geactualiseerd op het vastgestelde SJP 2020.

Bij beschikking U19.005069 is € 1.323.000 subsidie toegewezen aan de sportstichting voor 2020, dit is € 25.000 hoger dan begroot. De begroting 2020 wordt hierop aangepast. Deze verhoging werkt structureel door. In de subsidiebeschikking is tevens een vergoeding opgenomen voor de gestegen kostprijsdekkende huur van € 63.000. Deze verhoging is wel in de begroting 2020 verwerkt, maar nog niet meerjarig opgenomen. De stijging van de kostprijsdekkende huur leidt tot hogere gemeentelijke huurontvangsten. De hogere opbrengsten zijn met de zomernota 2020 al in de ramingen verwerkt. Het betreft daarmee een budgettair neutrale wijziging.

Structureel nadeel van € 25.000 in 2020 en € 88.000 in 2021 en verder.

Sport- en accommodatievisie 2020-2030, haalbaarheidsonderzoeken

Met raadsvoorstel R20.000028 is de Sport- en accommodatievisie 2020-2030 vastgesteld. Om scenario's op kort en (middel)lange termijn op te stellen is een incidenteel budget van € 75.000 beschikbaar gesteld voor haalbaarheidsonderzoeken.

Incidenteel nadeel van € 75.000 in 2020.

Bijstelling kapitaallasten

De kapitaallasten zijn bijgesteld op basis van de jaarrekening 2019. De werkzaamheden aan de velden van VV Groeneweg en VV Nieuwerkerk worden in 2020 afgerond. Omdat we daardoor 1 jaar later starten met afschrijven is er sprake van een incidenteel voordeel van € 51.000 in 2020. De renovatie van de zwembadinstallaties in het Polderbad is in volle gang, maar zal pas in 2021 volledig gereed zijn. Daarmee zijn alle veiligheidsproblemen opgelost. Hierdoor start de afschrijving in 2022. Dit levert een incidenteel voordeel in 2021 op van € 67.000.

Incidenteel voordeel van € 51.000 in 2020 en € 67.000 in 2021.

Product 3.2 Onderwijs

Afwijkingen lopende begroting 2020

Geen

Financiële bijstellingen

Geen

Product 3.3 Cultuur

Afwijkingen lopende begroting 2020

Doel 2020					
Inwoners worden in staat gesteld om zich op cultureel gebied te ontplooien.					
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (verklaring oranje of rood licht)
De speerpunten uit de Cultuurvisie 2019-2022 zijn vertaald in een concreet actieprogramma.	Oplevering en vaststelling actieprogramma.	Q2 2020	●	●	De corona-crisis heeft dit jaar grote impact gehad op het culturele veld. Dit heeft er o.a. toe geleid dat er in de eerste helft van 2020 maar één bestuurlijk overleg met het Cultuurplatform heeft plaatsgevonden. Net na de zomer hebben de diverse culturele instellingen samen een mooi programma rondom Open Monumentendag opgezet. Aandacht voor monumenten was er ook tijdens het traject om te komen tot de nieuwe Erfgoedvisie. Het Actieprogramma staat nu ingepland voor Q4.

Doel 2020					
Inwoners doen mee aan het vieren van 75 jaar vrijheid.					
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (verklaring oranje of rood licht)
Voor het vieren van 75 jaar vrijheid wordt in overleg met het maatschappelijk middenveld een activiteitenprogramma opgesteld.		Q1,Q2 2020	●	●	Een deel van het activiteitenprogramma is door de corona-crisis doorgeschoven naar 2021. Er wordt hier geen projectassistent voor aangesteld

Financiële bijstellingen

Noodsteun cultuur provincie Zuid-Holland

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland heeft op 1 september de Subsidieregeling noodsteun culturele sector Zuid-Holland 2020 vastgesteld. Subsidie kan worden aangevraagd voor activiteiten die gericht zijn op de instandhouding van vitale culturele instellingen in Zuid-Holland die schade hebben ondervonden als gevolg van de uitbraak van COVID-19 of als gevolg van de maatregelen in het kader van deze uitbraak. Er dient sprake te zijn van cofinanciering. De gemeente Zuidplas voldoet aan de voorwaarden en doet een beroep op deze regeling. Per 25 september kan een aanvraag worden ingediend. Het college

heeft ingestemd met de aanvraag en de manager gemandateerd. De regeling is kortgeleden pas bekend gemaakt. Ten tijde van het opstellen van deze najaarsnota heeft Gedeputeerde Staten daarom nog geen uitspraak gedaan. Wij verwachten een positief besluit.

Budgettair neutraal € 50.000 in 2020.

Actualisatie Subsidiejaarprogramma

Bij het opstellen van de begroting in enig jaar is het subsidiejaarprogramma (SJP) nog niet definitief. Met deze najaarsnota wordt de begroting geactualiseerd op het vastgestelde SJP 2020.

De subsidie aan de bibliotheek wordt in verband met de inzet van vrijwilligers en Voorleesexpres structureel verhoogd tot € 622.000 (U19.005070). De verhoging wordt gedekt uit beschikbare middelen voor dorpshuizen en het budget Onderwijsachterstandenbeleid (OAB). Deze dekking is reeds in de zomernota opgenomen. Hiermee is het een budgettair neutrale wijziging.

Structureel nadeel € 84.000 in 2021 en verder.

Samenvattend overzicht financiële bijstellingen programma 3

3. Maatschappelijk domein		<i>bedragen * € 1.000</i>				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000	2020	2021	2022	2023	2024	
3.1 Sport	-52	-54	-99	-109	-108	
Actualisatie Subsidiejaarprogramma	-25	-88	-88	-88	-88	
Sport- en accommodatievisie haalbaarheidsonderzoeken	-75	-	-	-	-	
Bijstelling kapitaallasten	51	67	-	-	-	
Overige	-3	-34	-12	-21	-20	
3.2 Onderwijs	-146	-149	-165	-199	-212	
Budgettair neutraal	-149	-149	-149	-149	-149	
Overige	3	-	-16	-50	-63	
3.3 Cultuur	12	-63	-63	-63	-63	
Actualisatie Subsidiejaarprogramma	-4	-84	-84	-84	-84	
Overige	16	21	21	21	21	
Totaal	-186	-266	-327	-371	-383	

- = nadeel / + = voordeel

Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling

Ontwikkeling met dorpse identiteit

Onze gemeente kenmerkt zich door haar dorpse, groene en ondernemende karakter. We investeren in het behoud van het dorps karakter en waar nodig in het versterken van de dorpen van Zuidplas zodat het daar prettig wonen en werken blijft. Daarbij bouwen we naar zowel lokale als bovenregionale behoefte, waarbij integrale en duurzame gebiedsontwikkeling ons uitgangspunt is. We hebben oog voor een evenwichtige woningvoorraad, de verkeersontsluiting, het voorzieningenniveau en het ondernemerschap. We bereiden grote transitie voor op het gebied van energie, klimaat en de implementatie van de Omgevingswet.

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening
- 4.2 Wonen
- 4.3 Economie
- 4.4 Verkeer en vervoer
- 4.5 Gebiedsontwikkeling

Product 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening

Afwijkingen lopende begroting 2020

Doel 2020					
In het kader van de Omgevingswet sneller inzicht geven aan inwoners en ondernemers met een ruimtelijk initiatief in wat wel en niet kan, snellere besluitvorming en kortere doorlooptijden.					
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (<i>verklaring oranje of rood licht</i>)
Helderheid geven over haalbaarheid ruimtelijke initiatief door vroegtijdig principebesluit college.	Principebesluit binnen acht weken na ontvangst aanvraag.	2020			Een belangrijk deel van de principeverzoeken worden binnen 8 weken afgehandeld.
Opstellen specifieke duurzaamheidsambities betreffende nieuwbouw en gebiedsontwikkeling.	Het opleveren van een kader.	Q3 2020			De duurzaamheidsambities zijn uitgewerkt in een eerste conceptueel kader. Oplevering van het kader is voorzien in 2021.
Afhandelen van langlopende complexe bouwaanvragen en handhavingszaken.	Het aantal langlopende dossiers, de zogenaamde 'cold cases' verminderen.	2020			Een aantal lang lopende dossiers is ondertussen afgehandeld, maar nog niet allemaal, zoals de bijvoorbeeld de herontwikkeling Geertruidahoeve.

Doel 2020 Integrale en multidisciplinaire benadering leefomgeving.					
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting <i>(verklaring oranje of rood licht)</i>
Omgevingsvisie opstellen.	Opstellen van een langetermijnvisie voor de gemeente Zuidplas, inclusief visie op de dorpen.	2020	●	●	De vaststelling van de Omgevingsvisie stond gepland voor Q4 2020. Vanwege uitstel fysieke participatie en omvorming naar digitale participatie voor de zomerperiode is de omgevingsvisie voor besluitvorming naar Q1 2021 doorgeschoven.
Start opstellen omgevingsplan.	Toewerken naar een gemeente dekkend Omgevingsplan met een concrete doorwerking van de Omgevingsvisie.	2020	●	●	Vanwege uitstel van de Omgevingswet naar 2022 en de vertraging van de vaststelling van de Omgevingsvisie is nog niet gestart met het opstellen van het omgevingsplan,
Een gezonde toekomst voor het erfgoed van de gemeente Zuidplas.	Het aanleveren van een Erfgoedvisie met een uitvoeringprogramma en een Erfgoedverordening.	Q4 2020	●	●	Het opstellen van de erfgoedvisie is in een afrondende fase. Voor het uitvoeringsprogramma zijn nog geen middelen beschikbaar in de begroting.

Financiële bijstellingen

4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening

Bijdrage bovenwijkse voorzieningen CV Zevenhuizen-Zuid

Op basis van de afspraken met de CV Zevenhuizen-Zuid vindt er een afdracht plaats aan het fonds bovenwijkse. De bijdrage van € 266.000 wordt als baat verantwoording binnen programma 4 en de storting in de Reserve bovenwijkse voorzieningen vindt plaats in programma 6. Voor het begrotingsaldo is dit hiermee een neutrale mutatie.

Incidenteel voordeel van € 266.000 in 2020.

Planschadevergoeding

Er zijn meer kosten gemaakt voor planschades. Dit heeft met name te maken met een planschade die aanvullend betaald is, doordat de Raad van State heeft bepaald dat de lagere WOZ-waarde van de gemeente gehanteerd had moeten worden in plaats van de vastgestelde waarde door een adviesbureau. Hierdoor moet er een extra schadevergoeding worden uitgekeerd.

Incidenteel nadeel van € 55.000 in 2020.

Product 4.2 Wonen

Afwijkingen lopende begroting 2020

Doel 2020 Evenwichtig woonklimaat.					
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (verklaring oranje of rood licht)
Andere vormen van wonen introduceren met meer ruimte voor inwoners om hun eigen woonwensen concreet vorm te geven.	Uitkomst onderzoek CPO (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap). Start initiatieffase CPO.	Q3 2020 Q4 2020	●	●	Het onderzoek en de start van CPO schuift naar 2021.
Overeind houden van de sociale huurwoningvoorraad.	Monitoring van lopende werkafspraken - Voorstellen voor nieuwe werkafspraken beoordelen op basis van (nieuwe) woonvisie. Beroepsprocedure tegen Autoriteit Woningcorporaties op definitief besluit scheidingsvoorstel Diensten van Algemeen Economisch Belang van woningcorporatie Vestia.	2020	●	●	Naar aanleiding van de negatieve uitspraak is Zuidplas met andere maatgemeenten in beroep gegaan. Uitspraak wordt 2 ^e helft 2020 voorzien.

Financiële bijstellingen

Leges omgevingsvergunningen

Op basis van de geraamde woningbouwprognose uit het PRO 2020 is de legesraming voor de omgevingsvergunningen geactualiseerd. Voor 2021 en 2022 betekent dit een verhoging van de baten.

Incidenteel voordeel van € 140.000 in 2021 en € 548.000 in 2022.

Product 4.3 Economie

Afwijkingen lopende begroting 2020

Doel 2020					
Bevorderen van de samenwerking tussen en met ondernemers.					
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (verklaring oranje of rood licht)
Verdere uitwerking van het werkboek Oostland, in samenhang met de andere ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente.	Besluitvorming over de toekomstige invulling van de gebieden die in het werkboek als kansrijk zijn benoemd.	Q3 2020	●	●	De coronacrisis heeft een groot effect gehad op de glastuinbouw. Ook waren er zeer beperkte mogelijkheden om met de tuinders in overleg te treden over de voortgang en uitwerking van het werkboek Oostland. Het plan van aanpak wordt nu in Q4 van 2020 verwacht.
Opstellen detailhandelsvisie in samenwerking met winkeliers.	Besluitvorming over de detailhandelsvisie.	Q4 2020	●	●	De opdracht is verstrekt en de eerste afspraken zijn gemaakt. Besluitvorming wordt Q1 2021 verwacht. Ook hier vertraging door coronacrisis.
Opstellen toekomstverkenning bedrijventerreinen.	Beschrijving van de kenmerken per bedrijventerrein, waarbij opgenomen de opgaven om de kwaliteit te behouden of te verbeteren.	Q3 2020	●	●	Het accent is gewijzigd en er is gekozen om onderzoek te doen naar de mogelijkheden van een nieuw bedrijventerrein. De marktverkenning hiervoor heeft al plaatsgevonden. Eventuele transformatie bedrijventerreinen wordt waar nodig opgenomen in omgevingsvisie
Het aanjagen en bewust maken van kansen op het gebied van circulariteit binnen het bedrijfsleven.	Bedrijven verenigen en inventariseren behoeften ten behoeve van kennisdeling en uitbouwen van het thema circulariteit.	Q4 2020	●	●	De coronacrisis heeft er voor gezorgd dat het contact met de bedrijven over dergelijke niet-urgente zaken minimaal is geweest. Inmiddels wordt een circulaire aanpak regionaal opgepakt.

Financiële bijstellingen

Geen

Product 4.4 Verkeer en vervoer

Afwijkingen lopende begroting 2020

Geen

Financiële bijstellingen

Geen

Product 4.5 Gebiedsontwikkeling

Afwijkingen lopende begroting 2020

Doel 2020 Helderheid over de ontwikkelopgaven rond de bestaande dorpen en de nieuwe Zuidplaspolder.					
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (verklaring oranje of rood licht)
Ruimtelijke visie op de ontwikkeling van de nieuwe Zuidplaspolder.	Definitieve ontwikkelingsvisie en ontwikkelstrategie en afsprakenkader met betrokken partijen.	Q2 2020			De definitieve ontwikkelingsvisie wordt naar huidig inzicht medio december aan de Raad aangeboden. Mede vanwege de langere looptijd is extra krediet voor het planproces benodigd.

Doel 2020 Toekomstbestendig en duurzaam ontwikkelen van bestaande en nieuwe gebieden.					
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (verklaring oranje of rood licht)
Toekomstbestendige invulling van de ontwikkeling van de bestaande dorpen en de Nieuwe Zuidplaspolder.	Kader opgesteld hoe wij als Zuidplas concrete invulling willen geven aan nieuwbouw en gebiedsontwikkeling met de doelstellingen en ambities van het programma als uitgangspunt.	Q3 2020			Onderdeel van de omgevingsvisie welke als gevolg van ontbreken van mogelijkheden van participatie zijn vertraagd naar 2021.

Doel 2020 Volhoudbare oplossing voor bodemdaling buitengebieden.					
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (<i>verklaring oranje of rood licht</i>)
Zorgdragen voor een toekomstbestendige aanpak van de buitengebieden waar bodemdaling aan de orde is.	Plan tegengaan bodemdaling. Onderzoek bestemming Restveen.	Q4 2020 Q4 2020			Samen met de provincie en het hoogheemraadschap is een project gestart om te verkennen wat de alternatieve bestemmingen kunnen zijn voor het restveen gebied. Vanwege de coronacrisis hebben de gesprekken met de boeren vertraging opgelopen.

Financiële bijstellingen

4.5 Gebiedsontwikkeling

Verschuiving opbrengsten Kleine Vink

De verkoop van de laatste bedrijfskavels verloopt voorspoedig: een deel van de opbrengsten die in 2021 werden verwacht zullen al in 2020 gerealiseerd worden.

Incidenteel voordeel van € 1.000.000 in 2020 en een incidenteel nadeel van € 1.000.000 in 2021.

Mutatie onderhanden werk

Als gevolg van de aangepaste opbrengsten voor de grondexploitatie Kleine Vink (verschuiving naar 2021) en de bijstelling van de rente neemt de begrote mutatie van het onderhanden werk (de boekwaarde van de grondexploitaties) met € 1,1 miljoen minder af in 2020.

Incidenteel nadeel van € 1.000.000 in 2020 en een incidenteel voordeel van € 1.000.000 in 2021.

Winst Esse Zoom laag

Ook bij dit project zal de verkoop van een aantal gronden een paar maanden naar voren worden getrokken, over de jaargrens heen. Dit zal betekenen dat er meer opbrengsten worden gegenereerd, en dat er naar alle waarschijnlijkheid winst genomen zal moeten worden. In 2022 zal het resultaat met dit bedrag verminderd zijn.

Incidenteel voordeel van € 600.000 in 2020 en een incidenteel nadeel van € 600.000 in 2022.

Grondverkopen

De levering van de gronden 2 gebroeders zal niet meer in 2020 plaatsvinden. Het bestemmingsplantraject heeft vertraging opgelopen als gevolg van covid - 19, en de grond zal pas verkocht worden als het bestemmingsplan onherroepelijk is

Incidenteel nadeel van € 238.000 in 2020 en een incidenteel voordeel van € 238.000 in 2021.

Bijstelling rente Grex

Op basis van de actualisatie van de rentelasten voor 2020 zijn de rentelasten voor de grondexploitaties geactualiseerd. Voor de grondexploitaties zal er € 117.000 minder rente worden doorbelast.

Incidenteel voordeel van € 117.000 in 2020.

Afboeken kosten Sjalooschool

De locatie voormalige Sjalooschool wordt verkocht waardoor de huidige boekwaarde (€ 178.000) moet worden afgeboekt. De verkoopopbrengst van € 975.000 is reeds opgenomen in de begroting door middel van de begrotingswijziging bij het PRO 2020.

Incidenteel nadeel van € 178.000 in 2020.

Bijstelling kapitaallasten

De kapitaallasten zijn bijgesteld op basis van de werkelijk te verwachten kosten in 2020.

Incidenteel nadeel van € 25.000 in 2020.

Snippergroen

Op basis van de gerealiseerde verkopen snippergroen van de afgelopen jaren wordt structureel een bedrag van € 20.000 opgenomen.

Structureel voordeel van € 20.000 vanaf 2021.

Samenvattend overzicht financiële bijstellingen programma 4

4. Ruimtelijk beleid en ontwikkeling <i>bedragen * € 1.000</i>					
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000	2020	2021	2022	2023	2024
4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening	211	-	-	-	-
Bijdrage bovenwijkse voorzieningen CV Zevenhuizen-Zuid	266	-	-	-	-
Planschadevergoeding	-55	-	-	-	-
4.2 Wonen	-	140	548	-	-
Bouwleges	-	140	548	-	-
4.3 Economie	-	-	-	-	-
4.4 Verkeer en vervoer	-	-	-	-	-
4.5 Gebiedsontwikkeling	159	249	-589	11	11
Verschuiving opbrengsten Kleine Vink	1.000	-980	20	20	20
Mutatie boekwaarde onderhanden werk	-1.000	1.000	-	-	-
Winst Esse Zoom laag	600	-	-600	-	-
Grondverkopen	-238	238	-	-	-
Afboeken kosten Sjaloomschool	-178	-	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten	-25	-9	-9	-9	-9
Totaal	370	389	-41	11	11

- = nadeel / + = voordeel

Programma 5 Fysieke omgeving

Groen, schoon, veilig en bereikbaar

Zuidplas groen, schoon, veilig en bereikbaar! Hierbij hebben we de focus op de beleving van de leefomgeving van onze inwoners waarbij we inzetten op een preventieve aanpak; een schone wijk nodigt uit om deze schoon te houden. Door inwonerparticipatie en duurzaamheid stevig te verankeren in de inrichting van de buitenruimte geven we invulling aan de thema's Verbindend bestuur en Toekomstbestendigheid. Zuidplas gaat slim en efficiënt om met afvalscheiding en afvalinzameling en stuurt hierbij bewust op landelijke en lokale recyclingdoelstellingen. Door bewust te sturen op een duurzame vastgoedportefeuille, gericht op de toekomstige ontwikkelingen en ambities wordt het maximale maatschappelijke rendement behaald.

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 5.1 Beheer buitenruimte
- 5.2 Afval, riolering en begraven
- 5.3 Vastgoed

Product 5.1 Beheer buitenruimte**Afwijkingen lopende begroting 2020**

Geen

Nieuw in de Programmabegroting 2020-2023

Doel 2020 Beheersing van het onderhoud van de leefomgeving.					
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (verklaring oranje of rood licht)
Financiële middelen uit de update van integraal beheerplan openbare ruimte (IBOR) opnemen.		2020	●	●	De aanvullende financiële middelen voortvloeiend uit de instemming met de update van het IBOR plan eind 2019, zijn per 2020 beschikbaar om de gestelde doelen te realiseren. In de update hebben we een aantal risico's en vervolgtacties genoemd. Een hiervan is de bestrijding van boomziekten. Naast de toezegging om met een plan (2021) te komen hebben we direct aanvullende middelen nodig om deze bestrijding in 2020 op te starten. Hiernaast hebben we te maken met een aantal onvoorziene financiële bijstellingen met betrekking tot beheer openbare ruimte.

Financiële bijstellingen**5.1 Beheer buitenruimte***Groot onderhoud Oude Dorp*

Bij het werk in het Oude Dorp te Nieuwerkerk aan den IJssel zijn er ondergronds onvoorziene conflicten aangetroffen zoals kabels en leidingen, welke niet bij eerdere proefsleuven zichtbaar waren. Daarnaast is de scope van dit project in een later stadium van het project op basis van aanvullende participatie en heroverwegingen uitgebreid. De financiële gevolgen worden voorgelegd in deze najaarsnota.

Incidenteel nadeel van € 200.000 in 2020.

Incidenteel verhogen budget dagelijks onderhoud wegen

Bij het opmaken van de najaarsnota zijn er 20% meer meldingen met betrekking tot reparatiewerkzaamheden aan de verhardingen binnen de bebouwing. Daarnaast zijn we gestart met een vernieuwd planmatig herstraatprogramma. Over enkele jaren verwachten wij hierdoor een afname in het aantal meldingen voor fietspaden en stoepen. Hiernaast zijn er onvoorziene kosten gemaakt bij de overdracht van in- en uitbreidingslocaties. In de praktijk komt het regelmatig voor dat in een nieuwe wijk enige aanpassingen gewenst zijn door bewoners om de leefbaarheid te vergroten ten opzichte van het oorspronkelijke ontwerp. Dit is tot op heden niet voorzien in de exploitatiebudgetten wegen. Voor komende jaren wordt een voorziening opgebouwd vanuit overdrachtsbudget met de afsluiting van een grondexploitatie om dit soort kosten te dekken.

Incidenteel nadeel van € 125.000 in 2020.

Maatregelen boomziekten

Het reguliere boomonderhoud is, zoals vermeldt in de IBOR update, exclusief de structurele beheersing van boomziekten -en plagen. Hier dient een plan van aanpak voor opgesteld te worden. Vijf boomziekten of plagen bedreigen momenteel belangrijke boomsoorten in Nederland en dus ook in een bepaalde mate in Zuidplas. Dit zijn iepziekte, eikenprocessierups, kastanjebloedingsziekte en Massaria bij platanen. Sinds enkele jaren is ook essentaksterfte een bedreiging. Deze boomziekten of plagen brengen risico's met zich mee op het gebied van de veiligheid, de volksgezondheid en/of het besmettingsgevaar. Voor het beheersen van deze boomziekten of plagen is beleid en regelgeving ontwikkeld op landelijk, provinciaal, en gemeentelijk niveau. In kader van deze beheersing is recent voor de tweede jaar op rij inspectie uitgevoerd op gebied van essentaksterfte. Van de 3.145 essen in de gemeente zijn er 481 zwaar besmet met de ziekte waardoor kap en herplant van nieuwe bomen op korte termijn noodzakelijk is, vooruitlopend op een nog op te stellen beheerplan boomziekten- en plagen. Voor de noodzakelijke kap en herplant dient het exploitatie budget groen incidenteel te worden verhoogd met € 100.000 voor het rooien van de bomen en dient er € 150.000 geïnvesteerd te worden voor de aanplant van nieuwe bomen. In 2021 wordt de aanpak van boomziekten verder vertaald naar een beheerplan boomziekten -en plagen inclusief de financiële effecten.

Incidenteel nadeel van € 100.000 in 2020.

Onderhoud en vervanging spelen

Als gevolg van vandalisme zijn voor € 30.000 aan extra kosten gemaakt voor de reparatie van speeltoestellen.

Op basis van de jaarlijkse veiligheidsinspectie is gebleken dat een deel van de valdempende ondergrond middels regulier onderhoud niet langer zijn te herstellen. De valondergronden dienen voor een investering van 75.000 op korte termijn te worden vervangen, dit om de veiligheid van spelende kinderen te waarborgen. In 2021 wordt de aanpak van o.a. de valdempende ondergronden vertaald naar een nieuw op te stellen sport, speel en beweegplan inclusief financiële effecten.

Incidenteel nadeel in kader van vandalisme van € 30.000 in 2020.

Coronakosten groen

Als gevolg van de opgelegde coronamaatregel zijn in het groenbeheer voor € 25.000 aan extra kosten gemaakt/verwacht. Door het thuiswerken van een groot aandeel van onze inwoners, staan de parkeerplaatsen de gehele dag vol met auto's. Hierdoor is het niet mogelijk om in één werkgang hagen te snoeien of maaiwerkzaamheden te verrichten en zijn meerdere maai- en snoeironden noodzakelijk.

Incidenteel nadeel van € 25.000 in 2020.

Correctie opbrengst MOOR

Bij de jaarrekening 2019 is besloten om via de resultaatbestemming de extra inkomsten MOOR (Meldingen Opbrekingen Openbare Ruimte) van € 81.000 te storten in de voorziening wegen. In de wijziging op de begroting 2020 is ten onrechte een baat opgenomen terwijl een storting in de voorziening een last is in 2020.

Via deze wijziging wordt de baat gecorrigeerd (€ 81.000 nadeel) en de storting in de voorziening wegen alsnog opgenomen (€ 81.000 nadeel).

Incidenteel nadeel van € 162.000 in 2020.

Reconstructie Groenendijk

De extra genoemde kapitaallasten in de tabel *financiële bijstellingen programma 5* komen voort uit een tekort van € 2,3 miljoen voor het product infrastructuur binnen het gehele IBOR-programma 2020. Dit wordt veroorzaakt door het genoemde negatief effect van het project Groenendijk fase 1 uitgaande van de meest ingrijpende maatregelen om het genoemde deel van de Groenendijk te reconstrueren, verrekend met enkele meevallers binnen andere IBOR-projecten. Na het milieu- en funderingsonderzoek van de rijweg aan de Groenendijk is gebleken dat de conditie hiervan slechter is dan gedacht. Via de informatienota Z20.001604 (onder geheimhouding) bent u hierover geïnformeerd. Op dit moment zijn we nog steeds in gesprek met het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard (HHSK) om te komen tot de beste technische oplossing in relatie tot de stabiliteit van de dijk. De uitkomsten van dit gesprek in relatie tot de toekomstige werkzaamheden aan de dijk van het HHSK bepalen de definitieve scope van het project.

Structureel nadeel van circa € 100.000 vanaf 2021.

Kapitaallasten

De kapitaallasten zijn bijgesteld op basis van de jaarrekening 2019 en een update van de fasering in het MIP. Doordat een deel van de investeringen is doorgeschoven naar 2020 resulteert dit in een voordeel van € 88.000. Het betreft hier met name de projecten Schielandse hoge zeedijk (Moordrecht), Boslaan (Zevenhuizen) en Noordelijke dwarsweg (Zevenhuizen).

Voor 2021 levert de aangepaste fasering een voordeel op van € 216.000 doordat het jaar waarin gestart wordt met afschrijven voor een aantal projecten verschuift van 2021 naar 2022.

Incidenteel voordeel van € 88.000 in 2020 en € 216.000 in 2021.

Snelfietsroute

Bij de behandeling van het raadsvoorstel (snel) fietsroute Rotterdam – Gouda op 15 september 2020 is een nadere verkenning toegezegd naar een route ten noorden van Moordrecht. Hiervoor dient participatie, een ontwerp en kostenraming plaats te vinden. Daarnaast zal er een inrichtingsplan gemaakt worden van de 's-Gravenweg in Nieuwerkerk aan den IJssel en de Oost- en Westringdijk. Hiervoor is naar verwachting een bedrag van € 55.000 nodig. Vanuit bestaande middelen is hiervoor geen budget.

Incidenteel nadeel van € 55.000 in 2020.

Kosten graafwerkzaamheden

Het doorbealsten van de gemeentelijke kosten voor graafwerkzaamheden binnen het traject van meldingen levert het voordeel op vanaf 2021.

Structureel voordeel van € 50.000 vanaf 2021.

Product 5.2 Afval, riolering en begraven**Afwijkingen lopende begroting 2020**

Doel 2020					
Een bijdrage leveren aan het beperken van klimaatverandering en voorkomen van grondstofuitputting van de aarde.					
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (verklaring oranje of rood licht)
Maatregelen vaststellen die de inwoners faciliteren in het beter scheiden van afval.	Bundelen uitkomsten participatie en behandeling in gemeenteraad.	Q2 2020	●	●	In oktober 2020 behandelt de gemeenteraad hiertoe een voorstel.

Doel 2020					
Klimaatbestendig en doelmatig beheer openbare ruimte.					
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (verklaring oranje of rood licht)
Actualiseren van het beleid voor het beheer van het rioolstelsel.	Nieuw vGRP (verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan) 2021-2025.	Q3 2020	●	●	Het geactualiseerde beleid op het gebied van water wordt gecombineerd in het programma Stedelijk Water om aan te laten sluiten bij de aanstaande omgevingswet. Onderdeel is het vGRP, waterplan, maatregelen klimaatadaptatie en een actuele hydraulische doorrekening van het rioleringsstelsel. Naar verwachting is het programma Stedelijk Water gereed in Q4 2020.
Actualiseren van het beleid voor het beheer van het watersysteem.	Nieuw Waterplan 2020-2030.	Q2 2020	●	●	Het geactualiseerde beleid op het gebied van water wordt gecombineerd in het programma Stedelijk Water om aan te laten sluiten bij de aanstaande omgevingswet. Onderdeel is het vGRP, waterplan, maatregelen klimaatadaptatie en een actuele hydraulische doorrekening van het rioleringsstelsel. Naar verwachting is het programma Stedelijk Water gereed in Q4 2020.

Financiële bijstellingen

5.2 Afval, riolering en begraven

Coronakosten afvalinzameling

Vanaf het moment dat de eerste coronamaatregelen getroffen werden, raakte dit ook de afvalinzameling en –verwerking als vitaal proces. Dit betekende dat er operationeel een aantal maatregelen getroffen werden en scenario's voor opschalen werden uitgedacht. De tot op heden gemaakte kosten en verder oplopende kosten voor 2020 betreffen:

- Extra personele inzet bij het afvalbrengstation
- Extra personele inzet bij de inzameling
- Meerkosten door extra afvalverwerkingskosten vanwege vele thuiswerken
- Kosten tijdelijke vervanging vrijwilligers papierinzameling door professionals

De extra kosten voor afvalinzameling als gevolg van Corona zullen niet worden betrokken in de berekening van de tarieven afvalstoffenheffing en worden ook niet afgewikkeld ten laste van de egalisatiereserve.

Incidenteel nadeel van € 200.000 in 2020.

Product 5.3 Vastgoed**Afwijkingen lopende begroting 2020**

Doel 2020 Woonplezier van inwoners verhogen.					
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (verklaring oranje of rood licht)
Verdere uitrol verkoop snippergroen in Nieuwerkerk aan den IJssel en Moordrecht.	Aantal verkopen snippergroen in Nieuwerkerk aan den IJssel en Moordrecht.	Q3 2020	●	●	Het ontvangen aantal aanvragen in 2020 ligt op het niveau van voorgaand jaren. De actieve uitrol in Nieuwerkerk aan den IJssel en Moordrecht is vanwege de Covid-19 pandemie doorgeschoven naar 2021. Voor de uitrol is actieve participatie noodzakelijk.

Doel 2020 Verder verduurzamen gemeentelijke vastgoedportefeuille.					
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (verklaring oranje of rood licht)
Onderzoeken naar andere duurzame maatregelen voor een duurzame en toekomstbestendige vastgoedportefeuille.	Toe te passen duurzame maatregelen die zich binnen de levensduur van een object terugverdienen.	Q2 2020	●	●	Het verzamelen van informatie en het houden van afstemmingsmomenten was door pandemie in 2020 beperkt mogelijk. De prestatie levering is doorgeschoven naar Q2 2021.

Doel 2020 Gemeentelijk vastgoed is beschikbaar voor de inwoner voor de juiste functie en tegen juiste kwaliteit.					
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning	Prestatie	Middelen	Toelichting (verklaring oranje of rood licht)
Richtlijnen voor eenduidige inzet van gemeentelijke vastgoed.	Update MJOP en nota vastgoed.	Q2 2020	●	●	De update van het MJOP is in 2020 vastgesteld; de nota vastgoed is verschoven naar Q2 2021 vanwege de relatie met de verkenning van verduurzaming.

Financiële bijstellingen

Geen

Samenvattend overzicht financiële bijstellingen programma 5

5. Fysieke omgeving <i>bedragen * € 1.000</i>					
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000	2020	2021	2022	2023	2024
5.1 Beheer buitenruimte	-609	52	-163	-162	-161
Groot onderhoud Oude Dorp	-200	-	-	-	-
Dagelijks onderhoud wegen	-125	-	-	-	-
Calamiteiten maatregelen boomziekten	-100	-	-	-	-
Onderhoud en vervanging spelen	-30	-	-	-	-
Coronakosten - groen	-25	-	-	-	-
Correctie opbrengst MOOR	-162	-	-	-	-
Kapitaallasten reconstructie Groenendijk	-	-102	-101	-100	-99
Bijstelling kapitaallasten	88	216	-	-	-
Onderzoek snelfietsroute	-55	-	-	-	-
Kosten graafwerkzaamheden	-	50	50	50	50
Budgettair neutraal	-	-96	-96	-96	-96
Overige	-	-16	-16	-15	-15
5.2 Afval, riolering en begraven	-200	-	-	-	-
Coronakosten - afvalinzameling	-200	-	-	-	-
5.3 Vastgoed	-	-	-	-	-
Totaal	-809	52	-163	-162	-161

- = nadeel / + = voordeel

Financiële producten

Algemene dekkingsmiddelen

Compensatiepakket Medeoverheden en Septembercirculaire 2020

In juli 2020 bent u geïnformeerd over het financiële effect van het compensatiepakket coronacrisis via Raadsinformatienota Z20.001995 en in september heeft u een informatienota ontvangen met de 2e tranche voor het compensatiepakket coronacrisis medeoverheden. Zuidplas ontvangt totaal circa € 1,0 miljoen in 2020 en € 325.000 in 2021. Van een aantal maatregelen uit het compensatiepakket is nog niet duidelijk hoe de financiering zal worden ingevuld. Met de informatienota over de septembercirculaire 2020 wordt u hierover geïnformeerd.

Belastingen

Het college van Zuidplas heeft na het uitbreken van de coronacrisis een aantal maatregelen genomen om ondernemers en maatschappelijke instellingen te ondersteunen bij het behouden van voldoende liquide middelen om de bedrijfscontinuïteit te ondersteunen als deze in het geding is. De maatregelen hebben tot doel om de liquiditeitspositie van maatschappelijke instellingen en bedrijven op korte termijn te stimuleren.

Met betrekking tot de lokale belastingen heeft het college besloten om het opleggen van de aanslagen voor toeristenbelasting, forensenbelasting, en precariobelasting uit te stellen t/m 30 september 2020. Vanaf 1 oktober 2020 worden deze aanslagen weer opgelegd.

Financiële bijstellingen

Bijstelling rentebaten CV Zevenhuizen-Zuid

Voor de eerder verstrekte lening van € 2,8 miljoen aan de CV Zevenhuizen-Zuid zijn afspraken gemaakt over de te vergoeden rente. De rentevergoeding die op basis van deze afspraken toekomt aan de gemeente Zuidplas is nu tot eind 2020 verwerkt in de begroting. Dit levert een incidenteel voordeel op, omdat de rentebaten vanaf 2021 onderdeel uitmaken van de primitieve begroting 2021-2024.

Incidenteel voordeel van € 235.000 in 2020

Bijstelling rente leningenportefeuille

In 2020 verwachten we een voordeel van € 75.000 op de geraamde rentelasten van kasgeldleningen (leningen met een looptijd korter dan 1 jaar) doordat sprake is van een negatieve rente. Op de langlopende leningen verwachten we een voordeel van € 34.000.

Incidenteel voordeel van € 109.000 in 2020

Reservemutaties

Bijdrage bovenwijkse voorzieningen CV Zevenhuizen – Zuid

De bijdrage van de CV Zevenhuizen – Zuid zoals opgenomen in programma 4, wordt gestort in de reserve bovenwijkse voorzieningen. Deze storting is opgenomen in het programma Algemene dekkingsmiddelen.

Incidenteel nadeel van € 266.000 in 2020

Grondverkopen

Doordat de levering van de gronden 2 gebroeders niet meer in 2020 zal plaatsvinden verschuift ook de storting van deze opbrengsten in de reserve Grondbedrijf van 2020 naar 2021.

Incidenteel voordeel van € 238.000 in 2020 en incidenteel nadeel van € 238.000 in 2021

Sjaloomschool

De locatie voormalige Sjaloomschool wordt verkocht waardoor de huidige boekwaarde (€ 178.000) moet worden afgeboekt. Hierdoor is de netto-opbrengst van de verkoop lager en wordt er € 178.000 minder gestort in de reserve Grondbedrijf.

Incidenteel voordeel van € 178.000 in 2020

Winst Esse Zoom laag

Voor de grondexploitatie Esse Zoom laag wordt op basis van de te realiseren opbrengsten in 2020 verwacht dat er sprake zal zijn van een winstneming van € 600.000. Deze winst wordt gestort in de reserve Grondbedrijf. In 2020 is er hierdoor sprake van een hogere storting van 2020 en bij het afsluiten van de grondexploitatie in 2022 wordt de storting € 600.000 lager.

Incidenteel nadeel van € 600.000 in 2020 en incidenteel voordeel van € 600.000 in 2022

Storting in reserve Sociaal Domein

In het eerste half jaar van 2020 is een raadsbesluit genomen over de extra inzet voor toenemend aantal hulpvragen in het sociaal domein. Bij de besluitvorming hierover is een amendement aangenomen. Met dit amendement heeft de raad besloten om de extra inzet tot een bedrag van € 700.000 te financieren uit de reserve Sociaal domein. Tegelijkertijd is besloten bij het vaststellen van de jaarstukken 2019 en de resultaatbestemming, dat de hogere incidentele uitgaven van het sociaal domein ten laste van de reserve sociaal domein worden gebracht. Hierdoor is een negatief saldo ontstaat van € 700.000 in de Reserve Sociaal domein. Een negatieve stand van de reserve is niet toegestaan en derhalve dient de reserve sociaal domein aangevuld te worden. Deze aanvullende storting wordt gedaan vanuit de algemene reserve.

Per saldo neutraal

Reserve Sociaal domein

Bij product Maatschappelijke ondersteuning (2.4) in programma 2 is aangegeven dat € 780.000 van de gemeente Gouda wordt ontvangen. Voorgesteld wordt om dat bedrag in de reserve Sociaal Domein te storten.

Incidenteel nadeel van € 780.000 in 2020

Bijstelling kapitaallasten:*Reconstructie Groenendijk*

De verhoging van het investeringskrediet voor de reconstructie Groenendijk zorgt voor extra geraamde rentelasten op het taakveld treasury.

Structureel nadeel vanaf 2021 van € 25.000 en aflopend

Bijstelling toerekening rente

Op basis van de te verwachten rentelasten en de verhouding tussen het vreemd vermogen en het eigen vermogen is bepaald hoeveel rente er doorbelast mag worden naar de grondexploitaties. Ten opzichte van de begrote rentetoerekening uit het PRO 2020 is er sprake van een lagere rentetoerekening van € 117.000. Voor de toerekening aan de materiële vaste activa en de nog lopende investeringen is op basis van de bijstelling van de kapitaallasten sprake van een hogere rentetoerekening van € 51.000.

Incidenteel nadeel van € 65.000 in 2020

Bijstelling kapitaallastenreserve

Bij het opstellen van de programmabegroting 2021 is de stand van de bestemmingsreserves beoordeeld. Bij deze herijking is naar voren gekomen dat een aantal reeds (vervroegd) afgeschreven activa nog onderdeel uitmaakte van de hoogte van de bestemmingsreserve kapitaallasten. De bestemmingsreserve is daarom verlaagd naar het benodigde peil.

Incidenteel voordeel van € 742.000 in 2020 en structureel nadeel van € 18.000 en oplopend

Overhead*Implementatie Key2jongerenmonitor*

Leverancier Centric heeft aangegeven te stoppen met de doorontwikkeling van de huidige applicatie t.b.v. leerplicht Key2jongerenmonitor. Daarnaast wil Zuidplas een betere invulling geven aan de financiële verantwoording m.b.t. leerlingenvervoer.

In 2020 incidenteel nadeel van € 70.000 en vanaf 2021 structureel nadeel van € 30.000

Bijstelling kapitaallasten

In 2020 is er een incidenteel voordeel op kapitaallasten van informatievoorziening van circa € 292.000. Bij de jaarrekening 2019 hebben we gemeld dat de implementatie van een aantal projecten meer tijd in beslag ging nemen met als gevolg dat de begrote afschrijvingen voor 2020 een jaar opschuiven.

Incidenteel voordeel van € 292.000 in 2020

Vennootschapsbelasting

De gemeente Zuidplas streeft naar een juiste weergave van de lasten en baten die samenhangen met de vennootschapsbelasting (VPB), met als doel een juiste en tijdige aangifte VPB. Vanaf 2016 is ook de 'Wet op de vennootschapsbelasting 1969' van toepassing op de gemeente voor zover deze een onderneming voert. Dit is het meest waarschijnlijk bij het grondbedrijf. Om vast te stellen of het grondbedrijf als een onderneming geldt wordt ieder jaar een

toets uitgevoerd. Voor het boekjaar 2020 is op basis van Perspectief Ruimtelijke Opgaven geconcludeerd dat het Grondbedrijf niet als onroerend goed wordt worden beschouwd en daarom niet vennootschapsbelastingplichtig is.

Onvoorzien

De post onvoorzien is structureel beschikbaar in de begroting voor € 100.000 en behoeft geen aanpassing.

Samenvattend overzicht financiële bijstellingen financiële producten

Financiële producten		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000	2020	2021	2022	2023	2024	
6.1 Algemene dekkingsmiddelen	369	337	931	333	342	
Bijstelling rentebaten (lening Zevenhuizen Zuid CV)	235	-	-	-	-	
Bijstelling rente leningportefeuille en kasgeldbaten 2020	103	9	13	19	30	
Reservemutaties	-868	-1	601	1	1	
Rente grondexploitatie	-117					
Bijstelling kapitaallasten	51	25	24	24	23	
Bijstelling kapitaallastenreserve	742	-18	-19	-25	-25	
Budgettair neutraal	207	304	304	304	304	
Overige	16	17	7	10	9	
6.2 Overhead	186	-63	-63	-62	-54	
Implementatie key2jongerenmonitor	-70	-30	-30	-30	-30	
Bijstelling kapitaallasten	292	-	-	-	-	
Overige	-36	-33	-33	-32	-24	
Totaal	555	274	868	271	288	

- = nadeel / + = voordeel

Mutaties op de personeelsbegroting

Werving en selectie

Het budget voor Werving & Selectie is jaarlijks € 23.000. Zowel in 2019 als in 2020 is dit budget niet toereikend gebleken. Afgelopen jaren kenmerken zich door veel vacatures en is het een uitdaging gebleken om de juiste kandidaten te vinden in de huidige arbeidsmarkt. In 2021 gaan bijna 10 medewerkers met pensioen en zullen collega's de organisatie verlaten voor een functie elders. De werkgeverscampagne inclusief de ontwikkelde werken-bij-site gaat ons uiteindelijk zeer zeker helpen om meer en sneller goede kandidaten te vinden en te behouden, maar dat heeft zijn tijd nodig. Structureel is € 50.000 extra nodig voor de werving en selectie van nieuwe medewerkers.

Structureel nadeel van € 50.000 vanaf 2020

Garantiebanen

Naast dat de Wet banenafpraak de gemeente verplicht om garantiebanen te creëren voor personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt die niet zelfstandig 100% van het minimumloon kunnen verdienen, is dit ook expliciet in het collegeprogramma opgenomen. Het betreft extra banen van 25,5 uur per week.

Per 1 januari 2018 is de quotumregeling van toepassing. Voor de gemeente betekent dit dat tussen 2020 en 2024, uiteindelijk 10,5 banen gecreëerd moeten worden. Voor 2020 betreft het 8,1 banen. Hiervan is 6,1 ingevuld. Het betreft hier detacheringen via Promen bij b.v. facilitaire en buitendienst.

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Quotum percentage	2,35	2,54	2,74	2,95	3,05
Indicatief aantal banen	8,1	8,7	9,4	10,1	10,5

Sinds 1 januari 2020 mogen de medewerkers die gedetacheerd zijn vanuit Promen meegerekend worden als plaatsing. Voor Zuidplas betekent dit dat in 2020 6,1 plaatsen zijn gerealiseerd. In de tabel hieronder wordt weergegeven hoeveel banen er nog opgevuld moeten worden en de kosten die daar mee gemoeid zijn.

Overzicht op jaarbasis van de nog nodige financiële middelen

Jaar	2020	2021	2022	2023	2024
Nog op te vullen banen	2	2,6	3,4	4,1	4,5
Financiële middelen	€ 60.000	€ 78.000	€ 102.000	€ 123.000	€ 135.000

Structureel nadeel vanaf 2020 van € 60.000 olopend tot € 135.000 in 2024

Coronakosten bedrijfsvoering

Rampen en Crisisbeheersing is een primaire taak van de gemeente. We rekenen dan ook geen interne (personeels)kosten toe aan Corona. Als het gaat om de effecten die het coronavirus mogelijk heeft op de gemeentelijke taken en organisatie (bedrijfsvoering) betekent dit in een aantal gevallen dat werkzaamheden vertragen dan wel dat er via de p&c cyclus waar dit noodzakelijk is en het Rijk hier niet in compenseert, extra (bedrijfsvoerings)kosten worden opgevoerd die nodig zijn in de bestrijding van Corona.

In de zomernota is via een eerste verkenning onderzocht welke effecten het coronavirus mogelijk heeft op de gemeentelijke taken en organisatie en deze corona gerelateerde kosten zijn opgevoerd. Zoals afgesproken doen we dit wederom bij de najaarsnota. Bij de behandeling van de jaarrekening informeren wij de raad wederom.

Coronagerelateerde juridische inzet bezwaarschriftenafhandeling

Het aantal bezwaarschriften bij de Maatschappelijke kamer blijkt veel hoger te zijn dan voorzien. Gemiddeld komen er per jaar rond de 80/85 binnen. Er zijn er begin september al 71 ontvangen wat waarschijnlijk resulteert in totaal 106 bezwaarschriften in 2020. Dit is een gevolg van Corona. Er zijn landelijk en ook in Zuidplas meer bijstandsaanvragen gedaan en daarmee neemt het aantal bezwaarschriften ook toe. Deze trend zal zich in ieder geval het komende jaar nog voortzetten. Tevens komen er bezwaarschriften binnen gericht tegen de afwijzing van aanvragen voor de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo). Dit heeft direct gevolg voor het aantal uren dat besteed kan worden aan juridische advisering en het op tijd afdoen van de bezwaarschriften. Zeker nu de Tozo is verlengd tot juli 2021 is extra inzet noodzakelijk op Juridische Zaken.

Incidenteel nadeel van € 23.000 in 2020 en € 74.000 in 2021

Digitale participatie en online participatieplatform (pilot van een jaar)

Door corona is het participeren binnen de gemeente beperkt. Voor het invullen en vormgeven van digitale participatie en een digitaal participatieplatform (pilot van een jaar) is ondersteuning van een communicatieadviseur project digitale participatie en online participatieplatform nodig

Incidenteel nadeel van € 14.000 in 2020 en € 74.000 in 2021

Projectleider nafase en procesevaluatie corona

Tijdens en na opheffing van het team bevolkingszorg is een projectleider nafase benodigd die zich richt op terugkeer naar het 'nieuwe normaal en op evaluatie van de crisis met als doel lering te trekken uit de crisis. Doel van de evaluatie is terug te kijken, leerpunten te formuleren en zo goed mogelijk voorbereid te zijn op eventueel toekomstige crisissituaties. Om de evaluatie effectief en adequaat uit te kunnen voeren zal gebruik worden gemaakt van een gerenommeerd adviesbureau met kennis en ervaring op het gebied van crisisbeheersing.

(procesevaluatie) Incidenteel nadeel van € 50.000 in 2021

(projectleider) Incidenteel nadeel van € 10.000 en € 40.000 in 2021

Mutaties op de personeelsbegroting		<i>bedragen * € 1.000</i>				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000	2020	2021	2022	2023	2024	
Kostenplaatsen	-257	-367	-145	-157	-164	
Coronakosten - bedrijfsvoering	-137	-236	-	-	-	
Werving en selectie	-27	-27	-27	-27	-27	
Garantiebanen	-35	-46	-60	-72	-79	
Budgettair neutraal	-58	-58	-58	-58	-58	
Totaal	-257	-367	-145	-157	-164	

- = nadeel / + = voordeel

Bijlage 1 Mutaties op investeringen

Reconstructie Groenendijk

Na het milieu- en funderingsonderzoek is gebleken dat de complete wegfundering van Groenendijk fase 1 vernieuwd dient te worden. De oorspronkelijke scope van dit project was om 3,4 kilometer deklaag te vervangen zonder wegfundering. Vanwege deze ingrijpende maatregel met bijbehorend financieel effect bent u via informatienota Z20.001604 geïnformeerd over aanleiding en noodzaak.

Het krediet dient verhoogd te worden met € 2,3 miljoen voor het product infrastructuur binnen het gehele IBOR-programma 2020. Dit wordt veroorzaakt door het genoemde negatief effect van € 2,9 miljoen (zoals vermeld in de informatienota) van het project Groenendijk fase 1, verrekend met enkele meevallers binnen andere IBOR-projecten.

Bijstelling krediet 't Ambacht

Het investeringskrediet voor 't Ambacht dient te worden verhoogd met € 673.000 als gevolg van de volgende bijstellingen in de raming van het project:

- Onvoorziene omstandigheden oppersing van omliggende watergangen
Door de werkzaamheden zijn de bodems van de aanliggende watergangen opgeperst. De gemeente draagt zorg voor het stabiliseren en herstellen van de watergangen. Het effect op de investeringsraming is € 60.000.
- Extra benodigd zand, 20.000 m3
Door afwijkende draagkracht van de grond is de ingeschatte zandhoeveelheid niet toereikend. Hierdoor is ca. 20.000 m3 zand extra benodigd. Het effect op de raming is € 425.000.
- Zuidplasruiters meerwerk
Door de oppersing van de slootbodem naast het terrein van de Zuidplasruiters hebben we op- en rond het terrein diverse extra werkzaamheden uit moeten voeren. De natuurlijke afscheiding van de sloot was niet meer aanwezig waardoor een deugdelijke afscheiding geplaatst moest worden. De ontwatering van de "paardenbak" was verstoord waardoor we pompen hebben moeten aanvoeren om de bak droog te houden. Door de oppersingen is de pomp van de binnenbak beschadigd. De kosten voor herstel zijn bij de gemeente in rekening gebracht. Het effect op de raming is € 40.000.
- Overschrijding op de grondkosten
Doordat geleverd is nadat het bestemmingsplan is vastgesteld is het terrein aangeduid als bouwterrein. Dan wordt er niet meer geleverd in de overdrachtsbelasting, maar in de btw wat een kostenverhogend effect heeft van € 149.000.

VV Nieuwerkerk veld 6

De vervangingsinvestering voor veld 6 van VV Nieuwerkerk is gecombineerd met de geplande investeringen in 2020. Het krediet wordt in de fasering verplaatst van 2021 naar 2020. De aangepaste fasering zorgt voor een incidentele extra kapitaallast in 2021 doordat eerder gestart wordt met het afschrijven op dit voetbalveld.

Nagekomen kosten Zuidplasweg

Voor de reconstructie Zuidplasweg zijn in 2020 de laatste afrondende werkzaamheden uitgevoerd. Dit bedrag van € 43.000 wordt onttrokken aan de reserve bovenwijkse voorzieningen waarmee de investering gedekt kan worden via de kapitaallastenreserve.

Knibbelweg Oost

Voor de voorbereidingen op de ontwikkeling Knibbelweg Oost is het nodig het voorbereidingskrediet met € 30.000 te verhogen. Via een nog te sluiten overeenkomst zal het kostenverhaal worden vastgelegd.

Swanla driehoek/ Van t Verlaat

Voor de voorbereidende werkzaamheden ten aanzien van de ontwikkeling Swanla driehoek / Van 't Verlaat is een voorbereidingskrediet van € 170.000 benodigd.

Middengebied

De uitloop in de planning en bestuurlijke onderhandelingen heeft consequenties voor het benodigde krediet ten behoeve van de voorbereiding van de besluitvorming over het Middengebied. Een aanvullend krediet van €600.000 is benodigd voor de beoogde besluitvorming over het masterplan, de ontwikkelstrategie en bestuurlijke afspraken. Het gaat hierbij ten eerste om de begeleiding van de extra onderhandelingsrondes en alle voorbereidingen voor de beoogde openbare raadsbehandeling in december. Daarnaast hebben de bestuurlijke onderhandelingen en onderzoeksresultaten geleid tot een aantal wijzigingen in het masterplan en de financiële haalbaarheidsanalyse en zijn er een beperkt aantal aanvullende onderzoeksvragen ontstaan. Tot slot worden een aantal voorbereidende activiteiten opgestart voor een snelle doorstart voor het project in 2021.

Mutaties MIP Sport

De raad heeft op 27 november 2019 een besluit heeft benomen over het beheerplan sportparken (R19.000107). In de bijlage A19.001360 staat een samenvattende tabel van de projecten. In de begroting dient nu de jaarschijf 2024 te worden opgenomen. Tevens wordt de begroting op enkele punten geactualiseerd. De grootste mutatie betreft een verschuiving van de vervanging van veld 6 van voetbalvereniging Nieuwerkerk van 2021 naar 2020. Deze werkzaamheden worden uit efficiency en kostenbesparing meegenomen bij de lopende werkzaamheden voor veld 1 en veld 3.

De aanpassingen van het MIP leiden ook tot wijziging van de kapitaallasten. Deze mutatie is beperkt en verwerkt in programma 3, product Sport.

Mutaties IHP Onderwijshuisvesting.

De raad heeft in november 2018 een besluit genomen over het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (R18.000084). In de bijlage A18.001293 bij de adviesnota staan de betreffende projecten vermeld. De projecten zijn geraamd op prijspeil 2018. De VNG heeft aangegeven dat de bouwkosten in 2019 en 2020 met respectievelijk 6,68% en 6,08% zijn toegenomen. In onderstaande tabel is de mutatie als gevolg van deze kostenstijging opgenomen.

De toename van de bouwkosten leidt op den duur tot hogere kapitaallasten. Deze mutatie is structureel en verwerkt in programma 3, product Onderwijs.

Investerings		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000	2020	2021	2022	2023	2024	
Investeringskrediet	-4.416	-1.210	-414	-99	-513	
Reconstructie Groenendijk	-2.300	-	-	-	-	
Bijstelling krediet t Ambacht	-673	-	-	-	-	
Verschuiving opbrengsten Kleine Vink	1.000	-1.000	-	-	-	
Coronakosten - I&A-middelen	-25	-	-	-	-	
Nagekomen kosten reconstructie Zuidplasweg	-43	-	-	-	-	
Winst Esse Zoom laag	-600	-	600	-	-	
Calamiteiten maatregelen boomziekten	-150	12	-	-	-	
Onderhoud en vervanging spelen	-75	21	-	-	-	
w Moerkapelle veld 1 (kunstgras) MIP 2021	-	-15	-	-	-	
w Groeneweg veld 3 Zvh (kunstgras) MIP 2021	-	312	-329	-	-	
w Moordrecht veld 1 MIP 2022	-	-	17	-	-	
w Nieuwerkerk veld 6 (kunstgras) MIP 2021	-356	301	-	-	-	
Park Dorrestein algemene inrichting MJP 2023	-	-	-	-28	-	
NHC de IJssel, veld 1 (kunstgras), MIP 2024	-	-	-	-	-260	
NHC de IJssel, veld 2 (kunstgras), MIP 2024	-	-	-	-	-253	
IHP - Nieuwbouw Nieuwerkerk	-79	-351	-431	-	-	
IHP - Nieuwbouw Zevenhuizen	-226	-221	-	-	-	
IHP - Permanente lokalen Moerkapelle	-11	-53	-64	-	-	
IHP - Voorbereidingskrediet Nieuwbouw Zevenhuizen	-	-	-	-	-	
IHP - Gymlokaal Zevenhuizen	-66	-66	-	-	-	
IHP - Permanente lokalen SB	-8	-39	-47	-	-	
IHP - tijdelijke onderwijshuisvesting NWK	-5	-23	-28	-	-	
IHP - Gymlokaal Nieuwerkerk	-	-66	-66	-	-	
IHP - Nieuwbouw Zevenhuizen 1e inrichting	-	-11	-	-	-	
IHP - Permanente lokalen MKP 1e inrichting	-	-	-3	-	-	
IHP - Permanente lokalen Nieuwerkerk	-	-12	-57	-69	-	
IHP - Permanente lokalen nwk 1e inrichting	-	-	-	-3	-	
IHP - Permanente lokalen SBO 1e inrichting	-	-	-4	-	-	
IHP - tijdelijke huisvesting nwk 1e inrichting	-	-	-3	-	-	
Voorbereidingskrediet midsengebied	-600	-	-	-	-	
Voorbereidingskrediet Swanla/ van het Verlaat	-170	-	-	-	-	
Voorbereidingskrediet Knibbelweg Oost	-30	-	-	-	-	

Bijlage 2 Reserves en voorzieningen

Reserves en voorzieningen		bedragen *€ 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000	2020	2021	2022	2023	2024	
Reserves en voorzieningen	126	18	-583	23	23	
Bijdrage bovenwijkse voorzieningen CV Zevenhuizen-Zuid	266	-	-	-	-	
Grondverkopen	-238	238	-	-	-	
Afboeken kosten Sjaloomschool	-178	-	-	-	-	
Reconstructie Zuidplasweg (t.l.v. bovenwijkse voorzieningen)	-43	-	-	-	-	
Reconstructie Zuidplasweg (kapitaallastenres.)	43	-1	-1	-1	-1	
Dekking coronakosten algemene reserve	-362	-236	-	-	-	
Herstelactie bestemming resultaat 2019	-	-	-	-	-	
Winst Esse Zoom laag	600	-	-600	-	-	
Corr JR18 bijdrage Rijksweg A20	63	-	-	-	-	
Corr JR18 bijdrage Rijksweg A20	-63	-	-	-	-	
Bijstelling kapitaallastenreserve	-742	18	19	25	25	
Toevoeging reserve SD	780	-	-	-	-	
Onttrekking Algemene Reserve	-700	-	-	-	-	
Storting Reserve Sociaal domein	700	-	-	-	-	
Voorzieningen	98	-1	-	-	-	
Extra werk GO Oude Dorp	200	-	-	-	-	
Extra werk GO Oude Dorp	-200	-	-	-	-	
Corr opbrengst MOOR	81	-	-	-	-	
Corr kosten frictievoorziening	8	-	-	-	-	
Corr kosten wachtgeld wethouders	9	-1	-	-	-	
	224	17	-583	23	23	

- = nadeel / + = voordeel

Bijlage 3. Kleine en budgettair neutrale wijzigingen

In deze bijlage wordt inzicht gegeven in de volgende bijstellingen:

1. Inzicht in mutaties kleiner dan € 25.000
2. Inzicht in budgettair neutrale wijzigingen

Kleine financiële mutaties (< € 25.000)

Programma 1 Bestuur en organisatie

- 1.1 Actualisatie subsidiejaarprogramma: structureel nadeel € 4.000 vanaf 2021
- 1.2 Voorbereidingskosten tbv verkiezingen 2021: incidenteel nadeel € 20.000 in 2020

Programma 2 Sociaal domein

- 2.1 Actualisatie subsidiejaarprogramma: nadeel van € 18.000 in 2020 en € 23.000 vanaf 2021
- 2.2 Actualisatie subsidiejaarprogramma: voordeel van € 1.000 in 2020 en € 2.000 vanaf 2021
- 2.3 Actualisatie subsidiejaarprogramma: voordeel van € 10.000 in 2020 en € 11.000 vanaf 2021
- 2.4 Actualisatie subsidiejaarprogramma: voordeel van € 5.000 in 2020 en verder
- 2.5 Actualisatie subsidiejaarprogramma: nadeel van € 10.000 in 2020 en verder

Programma 3 Maatschappelijk domein

- 3.1 Huurcompensatie sportverenigingen: nadeel van € 9.000 in 2020
 - 3.1 Bijstelling krediet Ámbacht: nadeel € 7.000 in 2021, € 20.000 in 2022 en verder (kapitaalslasten)
 - 3.1 Vervanging voetbalveld VV Nieuwerkerk een jaar naar voren getrokken i.v.m. combinatie met andere werkzaamheden: nadeel € 15.000 in 2021. Hierdoor wordt ook een jaar eerder afgeschreven.
 - 3.1 Bijstelling kapitaallasten: voordeel van € 6.000 in 2020
 - 3.2 Bijstelling kapitaallasten: voordeel van € 3.000 in 2020
 - 3.2 Bijstelling kapitaallasten IHP-projecten: een nadeel van € 16.000 in 2022, € 50.000 in 2023 en € 63.000 in 2024
- In november 2018 heeft de raad het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (R18.000084) vastgesteld. De projecten zijn destijds in de begroting opgenomen op prijspeil 2018. De VNG heeft aangegeven dat de bouwkosten in 2019 met 6,68% en in 2020 met 6,08% zijn toegenomen. De raming van de projectkosten dient te worden aangepast, om een knelpunt in de begroting op het punt van afschrijvingslasten te voorkomen. De aanpassing van de begrote projectkosten op prijspeil 2020 heeft hogere afschrijvingslasten tot gevolg. In bijlage 1 Mutaties Investeringsen is de stijging van de bouwkosten van de IHP-projecten weergegeven.

3.3 Actualisatie subsidiejaarprogramma: nadeel van € 4.000 in 2020

Programma 5 Fysieke omgeving

5.1 Maatregelen boomziekten: Structureel nadeel van € 7.000 m.b.t. de kapitaallasten van de nieuwe aanplant vanaf 2021

5.1 Onderhoud en vervanging spelen: Structureel nadeel van afgerond € 7.000 m.b.t. de kapitaallasten valondergronden vanaf 2021.

Financiële producten

6.1 Bijstelling kapitaallasten: voordeel van € 15.000 en aflopend naar € 10.000 in 2024

6.2 Juridische kosten: structureel nadeel van € 20.000 vanaf 2020

6.2 Bijstelling kapitaallasten: nadeel van € 16.000 in 2021

Budgettair neutrale wijzigingen

Programma 3 Maatschappelijk domein

3.2 Verhoging kosten leerlingenvervoer.

De kosten worden gedekt uit de stelpost prijs en groei. Het BTW-percentage dat van toepassing is op de kosten voor het leerlingenvervoer is gestegen van 6% naar 9%. Daarnaast is er in 2019 sprake geweest van tariefsverhoging 11% op 3 percelen van de vervoerder in verband met een faillissement.

Als laatste zien we in de afgelopen jaren een stijgende lijn als het gaat om het aantal leerlingen dat gebruik maakt van het leerlingenvervoer.

Voor het jaar 2020 komt daarbij de indexering. Op de contracten van het leerlingenvervoer is de NEA index van toepassing. Dit is een indexering waarbij loonkosten van de taxibranche en de brandstofkosten worden meegenomen. Deze indexering is voor 2020 hoog, namelijk 6,7%.

Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling

4.5 Bijstelling rente grondexploitaties

Programma 5 Fysieke omgeving

5.1 Indexatie contract groenonderhoud: Het hybride contract integraal onderhoud buitenruimte wordt in 2021, zoals opgenomen in het contract, voor het eerst sinds 4 jaar geïndexeerd. Het budget wordt op basis van deze indexatie vanaf 2021 verhoogd ten laste van de stelpost prijs.

5.1 Mobiliteitsonderzoek

Financiële producten

6.1 Inzet stelposten prijs en groei op stijging premie opstalverzekering, leerlingenvervoer en groenonderhoud.

Bijlage 4 Voortgang programma Duurzaamheid & Klimaatadaptatie

Samenvatting

De coronacrisis heeft er in z'n algemeenheid voor gezorgd dat plannings bijgesteld moesten worden en het tempo omlaag moest. Daarnaast is een belangrijk aspect van het programma de communicatie met inwoners. Veel kan digitaal, maar de goed bezochte informatieavonden laten ook zien dat er volop behoefte is aan persoonlijk contact. Hierin moet een nieuwe weg gevonden worden. Vooralnog ziet het ernaar uit dat er geen grote problemen ontstaan in de uitvoering van de inspanningen van het programma Duurzaamheid & Klimaatadaptatie.

Inleiding

Het programma Duurzaamheid & Klimaatadaptatie is op 7 mei 2019 vastgesteld. Na een opstartfase waarin de programmaorganisatie opgebouwd moest worden, de communicatiestrategie werd ingericht en er een aantal evenementen plaatsvond, ligt de focus van het programma in 2020 met name op:

- Regionale Energie Strategie
- Zuidplas Aardgasvrij
- Transitievisie Warmte
- Klimaatadaptatie

Daarnaast worden ook de beloofde inspanningen opgepakt, zoals bijvoorbeeld het betrekken van onderwijs bij duurzaamheid, het maken van een roadmap voor het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed en het verstrekken van duurzaamheidsleningen.

Regionale Energie Strategie

Door de coronacrisis is de deadline van het indienen van de concept RES verschoven naar 1 oktober 2020. Wel heeft het NPRES verzocht alvast een bod te doen, zodat PBL de zomermaanden kon gebruiken om de landelijke berekeningen te maken. De regio Midden-Holland heeft in de zomer een voorlopig concept bod uitgebradht voor de opwek van 1567 TJ elektriciteit op land. Op 6 en 8 oktober wordt de definitieve concept RES opinierend en besluitvormend behandeld in de raad. De behandeling van de concept RES heeft vanwege de aangescherpte corona-maatregelen vertraging opgelopen. De concept RES is voor 1 oktober ingediend, met een aantekening dat het besluit van Zuidplas later volgt.

Zuidplas Aardgasvrij

Voor eind 2021 moet de gemeente een transitie visie warmte hebben opgesteld. Dit document laat zien welke wijken voor 2030 aardgasvrij worden en welke wijken daarna en wat de alternatieve warmtebron is. Het is een abstract richtinggevend document met voor sommige inwoners grote (financiële) gevolgen. Om de inwoners hierop voor te bereiden is in februari gestart met de organisatie van informatieavonden om de inwoners te informeren én om de vragen en zorgen uit de samenleving te horen. De eerste reeks avonden heeft een bereik gehad van 1200 inwoners. De tweede reeks in juli is digitaal verlopen en heeft een (indirect) bereik gehad van 950 inwoners.

De coronacrisis heeft ervoor gezorgd dat het contact met de inwoners op een andere wijze is vorm gegeven, maar is niet minder intensief geworden.

Het is de verwachting dat in december 2020 de eerste contouren van de transitie visie warmte zichtbaar worden en duidelijk wordt welke moment de transitie maken naar aardgasvrij. 2021 wordt benut voor het toetsen van draagvlak, het uitwerken van details en het doorlopen van het bestuurlijke proces om tot besluitvorming van de visie te komen.

Klimaatadaptatie

Ook hier heeft de coronacrisis voor vertraging gezorgd. De risicodialogen, die een verdieping van de stresstesten zijn, hadden voor de zomer gevoerd moeten worden. Deze worden nu eind september gevoerd. Het gesprek met de inwoners is digitaal gevoerd middels een enquête. Hiervan zijn de resultaten inmiddels bekend.

De uitkomsten van de enquête en de risicodialogen zullen worden verwerkt in regulier beleid.

In oktober zal er een communicatiecampagne starten om inwoners bewust te maken van de maatregelen die zij kunnen nemen in un eigen leefomgeving.

Kansen voor warmte en elektriciteit

Doorlopend worden er onderzoeken gedaan om de kansen te verkennen voor het opwekken van elektriciteit en het benutten van warmte. Onderstaand een overzicht van de onderzoeken die zijn uitgevoerd en momenteel lopen:

- Kansen voor wind en zon in de regio Midden Holland
- Potentie aardwarmte regio Midden Holland
- Kansen voor aquathermie
- Potentie grootschalig zon op dak (LTO)
- Mogelijkheden voor een gebiedsdekkende warmteinfrastructuur (in WSO verband)

Inzicht in het programmabudget

Inspanningsstrategie 'Vooruit'	
Vastgesteld budget voor 2020:	€ 836.000
Overgeheveld budget van 2019 naar 2020:	€ 124.000
Niet ingezette ISV-middelen 2019:	€ 65.000
Begroot 2020:	€ 1.025.000

Uitgaven jan t/m aug 2020**Programma Duurzaamheid en Klimaatadaptie**

Personele kosten	Begroot 2020	Totaal begroot 2020	Realisatie jan-aug	
Personele kosten	€ 463.000	€ 463.000	€ 253.052	
Kosten deelprojecten	Begroot ISV-middelen	Begroot 2020	Totaal begroot 2020	Realisatie jan-aug
Kosten deelprojecten	€ 130.000	€ 432.000	€ 562.000	€ 265.363
TOTAAL	€ 130.000	€ 895.000	€ 1.025.000	€ 518.415

Bijlage 5 Voortgang programma Omgevingswet

Samenvatting

De coronacrisis, en daardoor de vertraging van de Omgevingswet heeft er in zijn algemeenheid voor gezorgd dat plannings bijgesteld moesten worden en het tempo op sommige onderdelen omlaag moest. Hierdoor is het participatietraject van de Omgevingsvisie – dat fysiek plaats zou vinden in april jl.- doorgeschoven naar juni en in een digitale vorm uitgevoerd. Om ook de minder digitaal vaardigen tegemoet te komen zijn ook andere middelen ingezet zodat een breed draagvlak wordt gecreëerd. Ondanks de corona perikelen hebben we niet stilgezeten, en is aan de andere onderdelen binnen het programma hard doorgewerkt om de nodige voorbereidingen te treffen voor de implementatie van de Omgevingswet in Zuidplas.

Inleiding

In april 2019 is het programmaplan Omgevingswet door het college vastgesteld en heeft de voltallige gemeenteraad de invoeringsstrategie variant consoliderend/ onderscheidend vastgesteld en hieraan het benodigde budget toegekend. Voor de uitwerking van de invoeringsstrategie consoliderend/ onderscheidend is een programmaorganisatie ingericht. Gekozen is voor een pragmatische aanpak: *doen wat we moeten doen, maar op onderdelen maken we verschil*. Het programmaplan is gebaseerd op de volgende 5 trajecten:

1. Omgevingsvisie, programma's en Omgevingsplan
2. Digitalisering en dienstverlening
3. Houding en gedrag
4. Participatie
5. Bestuurlijke keten

Corona en uitstel Omgevingswet

Vanwege de corona pandemie en de vertragingen rondom het Digitaal Stelsel Omgevingswet heeft de minister van BZK in april 2020 via een brief laten weten dat de invoering van de Omgevingswet met een extra jaar is uitgesteld naar januari 2022. Met name het Digitaal Stelsel Omgevingswet is en blijft het grootste risico voor de invoering van de Omgevingswet. Dit traject loopt constant vertraging op, vanwege verschillende redenen en een tekort aan leveranciers in de markt. In april 2021 zou een volledige werkend DSO beschikbaar moeten zijn zodat gemeenten en ketenpartners voldoende tijd hebben om te oefenen met het nieuwe systeem. Uitstel van de Omgevingswet betekent voor het programma dat sommige trajecten langer in de voorbereidingsfase zullen zitten. Deze extra tijd is ook gunstig, want veel van de implementatie is afhankelijk van de werking van het Digitaal Stelsel Omgevingswet, aangezien zonder een goede aansluiting wij als gemeente geen vergunningen binnen 8 weken termijn kunnen afgeven aan de initiatiefnemer.

Hieronder wordt per thema de voortgang gegeven:

1. Omgevingsvisie, programma's en Omgevingsplan

Omgevingsvisie

2020 heeft in het teken gestaan van het opstellen van de omgevingsvisie, inclusief de dorpsvisies. Zo is in januari 2020 de startnotitie Omgevingsvisie in de raad behandeld en hebben we in juni/juli 2020 (vanwege de coronamaatregelen) een uitgebreid digitaal participatietraject ingezet waarbij we in gesprek zijn

participatietraject ingezet om met onze inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners, ketenpartners en buurgemeenten in gesprek de omgevingsvisie. Ook zijn we in september in gesprek gegaan met de jongerenraad en is voor de zomervakantie een tekenwedstrijd gehouden onder de basisschoolgaande jeugd. Ook hebben we tijdens het traject rekening gehouden met de wat minder digitaal vaardigen en zijn ansichtkaarten gestuurd via de wekelijkse h-a-h krant.

5. Bestuurlijke keten

Vanwege de corona maatregelen hebben we de afgelopen periode eenmalig een gesprek gehad met de Raadswerkgroep Omgevingswet. Wel hebben we in de tussentijd de raad schriftelijk op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen via onze maandelijkse Omgevingswet nieuwsbrieven en informatie-nota's. Op 22 september hebben we een fysieke bijeenkomst gehad met de Raadswerkgroep ter bespreking van het concept omgevingsvisie en zijn we ingegaan op het onderscheid tussen visie, programma's en plan. Ook heeft op 3 november een extra raadswerkgroep plaatsgevonden ter bespreking van het tweede concept en de daarin geformuleerde keuzes en dilemma's.

Inzicht in het programmabudget

Budgetopbouw Omgevingswet		
Vastgesteld budget voor 2020:	€	790.000
Overgeheveld budget van 2019 naar 2020:	€	90.000
Begroot 2020:	€	880.000

Uitgaven jan t/m aug 2020		
Programma Omgevingswet		
Personele kosten	Begroot	Realisatie jan t/m aug
Personele kosten	€ 546.000	€ 323.000
Kosten deelproducten		
Kosten deelproducten	Begroot	Realisatie jan t/m aug
Omgevingsvisie	€ 135.000	€ 24.000
Omgevingsplan	€ 80.000	€ -
Digitalisering & Dienstverlening*	€ 50.000	€ 33.000
Houding en Gedrag	€ 37.000	€ 3.000
Communicatie	€ 32.000	€ 11.000
SUBTOTAAL KOSTEN DEELPRODUCTEN	€ 334.000	€ 71.000
TOTAAL	€ 880.000	€ 394.000

* exclusief investeringskrediet van € 150.000